

O X

- οξυλίπης*, panis genus cum aceto cōfecti, cuius olim in dysenteria erat usus. Lege Galenū octauo Method.
- Oxylapathon uocant, quod in acutum tendit, prædura habens extrema, non nisi pauli tribus nascens. Aliud est satiuū, illi dissimile. Lege, Acetosa.
- Oxylepes, panis squarosus, & acidus: datur febrentibus, & quibus alius fluitat.
- Oxyliparum. Lege, Garum.
- Oxymala. Lege, Malus medica.
- οξύμελι*, Acetum, Mulfum.
- Oxymel, uoce græcanica uocauerunt uinū ex aceto & melle factum. Nam ὄξος, dicitur Grēcis acetum, & μέλι, mel. Fit autem Oxymel hoc modo. Mellis decem libræ, cū aceti heminīs quinq̄, hæc decies subfer uefaciunt, atq̄ ita sinunt inueterare. Themision sumus autor, damnauit oxymel, & hydromel. Est autem Hydromel uinum ex aqua et melle factum: unde & nomen. Celebrat autores & omphacomet. quod fit ex uua semiacerbe succo, & melle fortiter tuto: unde nomē. Grēce enim ὄμφαξ dicitur uua acerba, & ὄμφακεσ, uocant uias & fructus inmaturos. Hinc omphacatum oleum dictum, quod ex olivis acerbis, quas uocat drypas, & omphacium ex uua, quod uulgo agreste nominant. Columella lib. 12. cap. 55.
- Oxymelitis cōpositionem, lege apud Galenū quarto de sanitate tuenda.
- Oxymyrsine, Ruscus apud Dioscoridem lib. 4. capite. 147.
- Oxymel passularū, ab aceto & melle, & passulis dictum.
- Oxyphyllon, Geranium alterū apud Dioscoridem lib. 3. cap. 130.
- Oxyphyllon, Trifoliū apd' Dios. li. 3. ca. 122.
- Oxyporum. Condimenta quibus inest acetum, quæque aceto diluuntur, generali uocabulo uocant oxypora, Grēce enim τὸ ὄξος acetum dicunt. Ex eodem genere est oxybaphon: quasi dicas, intinctum aceti. Quanq̄ oxybaphon uas quoq̄ sit acetum continens. ut docet Suidas.
- Oxypora pharmaca. i. cito penetrantia, de scribuntur ab Aecio, sermo. 9. cap. 24.
- Oxypternos, oxysthmos apud Diosc. libro quarto, cap. 55.
- οξυρόδινον*, acetum roseum.
- οξυργυμικόν*, ructus arridus.

O Z

- Oxysachar, cum sacharo mixtum acetum, idq̄ uisce mellis.
- Oxytonon, papauer erraticum, apud Diocoridem lib. 4. cap. 67.
- Oxytonon, papauer sativum apud eūdem Diocoridem lib. 4. cap. 68,
- οξυτριχυλον*, id est, Trifolium acutū. Vulgo interpretari audio Alleluia, uel Acesfellam herbam humi rep̄etcm, et acetose saporem referentem, floribus albīs.

O Z

Ozena, polyporum pīscium generis: dicta a graui capitī odore. Plinius lib. 9. cap. 30.

Ozeni. Lege, Casia.

Ozenitis, nardus uitiosa. Pli. lib. 12. cap. 12. *οξάινκ*, notissimū medicis in naribus malū, & quod ab ingrato odore nomen inuenit: carnis corruptione illic factum, fere incurabile, Paulus.

ὄξοι, in minoribus & plerūq̄ annuis plantis geniculi, unde folium germe & siliqua profertur; quale in harundine, graminisq̄ radicibus est uidere. In maioribus arboreis nodi uocātur: unde se noui profertur surculi & rami, qui certo spacio inter se distantes bini, triniue, & aliquando quaterni (ut in abiete) prodeunt. Sæpe etiam rami uocātur *ὄξοι* in alijs scriptorib⁹, quoniam ex illis ramis primū tumēt. Meminit & Marcellus Verg. annotatione in Diocoridis Cinnamomum libro primo.

Oxycroceū. Lege, Emplastrū oxycroceū.

Paderota, id est, Opalus lapis, propter eximiam suam gratiam. Vide Plinium libro. 37. cap. 6.

Padus, quē Oribasius interpretatur Attalus Medicus.

P A G

Pagonaton, Tussilago, uel Bechion apud Dioscoridem lib. 3. cap. 124.

Pagri, pisces marini. Plin. lib. 9. cap. 16.

Paguri, cancrorum gentis. Plin. lib. 9. ca. 31.

P A L

Pala, arbor Indiæ, folium eius alas auium imitatur, longitudine trium cubitorum, latitudinis duum: fructū e cortice mittit.

Palacas, massas aurī uocari in Hispania, auctor est Plin. repertas in puteis decussis posdere: quas & Palaceanas uocant.

παλακήν, ficus fructus.

Pala, ut inquit Strabo, purgatoris aurigle-

P A

ba, semibiralis; a quo translatum id nomen est ad alia uocatur, flos eris etiam Pala. Palato agitare, latinius pro eo quod uulcus medicorum, dicit Gargarizare; licet graecis sit γαργαρίζειν.

πάλαια φευκατα, uetera hulcera.

Paleas membranas illas intellige, quae sub gutture gallorum sunt pendule, tanquam quedam palearia. Vergil. pendent palearia mento. M. Varro Palea rubra subalbitant. Columella libro. 8. capite. 2.

Palare uites, id est, palis admiculari, & pedamentis fulcire. Columella lib. 11. cap. 2.

παλαιότερος τυρός, uetus caseus.

Paleurgi. Lege, Corium.

Palimpissa, id est, pix liquida decocta, & in spissam coiens, quo in genere quedam uisci modo lentiscit. Dioscorides libro. 1. Breuiter, nihil aliud est, quam cocta bis resina. Vocatur & Βόσκας.

Palindoria. Lege, Corium.

Paliurus a Manardo differitur li. 9. epist. 3. frutex est, alicubi tamē etiam arborescēs.

Paliurus fruticosior loto, magisq; rubens; cuius nucleus non simul manditur: iucundus per se, atq; suauior est uino, quin & uina succo cōmendans. Circa Carthaginē Punicum malum sibi cognomē uendicat: aliqui Granatum appellāt. Apyrinoa uocant, cui lignosus nucleus abest. Vide Pliniū libro. 13. capite. 19.

Palladius, Rutilius, Taurus, Aemilianus, Abbreviator Catonis, Varronis, & Columellæ, scripsit de re rustica per singulos menses.

Palma in Aegypto gignitur. Sunt eius multa genera, multæq; descriptiones: quare ad autores remittimus, ad Dioscoridē lib. primo, Plinium lib. 25. cap. 5. lib. 13. cap. 4. Theophr. libro primo, cap. 2. lib. 3. cap. 5. Plinium item libro duodecimo.

Palma maior, flagellus unde nascitur uiue, dalma unius inuersione litere, a uenti flatu dicta, ut inquit Varro.

Palma Christi, περταδάκτυλος. Lege Pandectas.

Palma. Vide, Adipsos, & in Phœnica. Palma uita.

Palmam quatuor digitorū spacio metitur Victruius archit. 3.

Palmas relinquito. Vitis, ut docet M. Varro, dicta parilema est a pariendo; deinde

P A

mutatis literis, palma. Colum. libro de Arboribus, capite decimo.

Palmæ nomine uitis item significatur. Columella libro. 3. cap. 17.

Palmæ id tantū meminisse in discursu libitum est, quod & Gellius lib. 3. noct. Attic. cap. 6. ex Aristotele. Problematis annotauit, & Plutarcho. s. Symptomatis. Si supra Palmæ arboris lignum magna pondra imponas, ac tā grauiter urgeas, onerescit, ut magnitudo oneris sustineri nequeat, non deorsum palma cedit, nec intra flectitur, sed aduersus pondus resurgit, & sursum nititur, recuruaturque. Propterea inquit Plutarachus, in certaminibus palmam signum esse placuit uictoriæ: quoniā ingenuum eiusmodi ligni est, ut urgentib. op̄imenteribusq; non cedat.

παλματία, flatus qui ī ipso terræmotu quas fabundi, atq; utroq; declinates, uibrantes q; quod mouerint semper erigunt: Vibatoresq; ob hoc dicti: efficiuntq; terræmotū tremori non dissimilem.

Palmes pampinarius. Duo genera Palmatis. Quod e duro exit, materiamq; in proximum annum promittit, Pampinariū uocatur; Alterū, fructuariū. Col. li. 4. ca. 24.

Palmipedalis deponi. Dicitur malleolus palmipedalis, qui habet longitudinem pedis & palmi. Palmum autem constare digitis quaternis, docet Victruius. Pes constat ex palmis quatuor, hoc est, digitis sex decim. Cubitus ex sex palmis, id est, digitis. 96. Columella lib. 3. cap. 19.

Paludarium, Eleofelinum apud Dioscoridem lib. 3. cap. 73. sic dictum, quia in paludibus nascitur, folio raro, nec hirsuto: simile apio sapore, figura, odore.

Palumbarius, accipitris nomen uel chalcis.

P A M

Pampechion. Lege, Pechia.

παμφός, omnia facile ferens. Terræ & regionis epitheton feracioris.

Pampinare uineam, est pampinos superua cuos detrahere. Arbussta pampinari, nō est moris. Nam, ut inquit eleganter Plinius noster, Plurimæ arbores amputari sibi uolunt, onerosa & superuacula; sicut nos ungues & capillū. In pampinatione nō hos oportet pampinos detrahere, qui cum uia sunt. Colu. lib. 13. cap. 10. Hinc pampinator. Columella libro. 4. capite. 17.

P A

Pampinella parua, quæ & Pimpinella.
Pampini, secundum aliquos uitium capreoli.
Pampinus, Hedera Helix. Barba, Coroll.
Pamphilus de Simplicib. nugatus est quædam, literis ea mandans quæ nunquam uidit: ut inquit Galen. 7. Simpl.

P A N

πάραβος, id est, tota uita mollis, & quasi omnia uorare uolēs, euiratusq;. Sic dictus est quondam Sardanapalus.

Panace, ferula sui generis, quinque cubitorū, folijs primo quaternis, mox senis, in terra iacentibus, ampla magnitudine, rotundis, in cacumine uero oleagineis: semine in muscarijs depēdente, ut ferulæ. Excipitur succus inciso caule. Plinius lib. 12. cap. 26.

Panacia Mithridatis, tussiculæ subueniens pharmacum, apud Aeciū. Sermo. 8. 55.

Panacia, Ligusticum, uel Lybisticum apud Dioscoridem lib. 3. cap. 56.

Panaces, Ligusticum apud Dioscoridem libro tertio, cap. 56.

Panaces Heraclium, Origanum sylvestre apud Diosc. lib. 3. cap. 32.

Panaces Chironion, in Pelio monte maxime prouenit; ab inuētote sic appellatum, de quo Dioscorides lib. 3. cap. 55.

Panaricum, audio interpretari morbus, qui Germanice uocatur, der Vurm, oder das Vngenan, frequens in manuum digitis.

Panaricius, Paronychia, idem, Lege, Panaricum.

Panax nonnullis Heraclium dicitur, ex quo Opopanax colligit solet; autor Diosc. libro tertio, cap. 53.

Panax Asclepij, uel Panaces Asclepion: dictum sic, quoniam is filiam Panaciam appellavit Dioscorides lib. 3. cap. 54.

Pancration, Tapsia apud Dioscori. lib. 4. capite. 159.

Pancration, Stechias apd' Diosc. li. 3. cap. 29.

Pancratium, quā & Scillā pusillā uocamus, folijs lilijs albi crassioribus conspicitur. Describitur ab Dioscor. lib. 2. cap. 191.

Pancarpos, Chamæleon niger. Dioscor. libro tertio, cap. 10.

Pancreon, inter carnes & adenes, id est, glandulas medium lieni adiungitur, & stomacho ac iecori ab carne nomine est sortitus.

Pancreon, uel Calicreon, caro glandulosa, quæ atrerijs substernitur. Galenus de sectiōne uenatum.

P A

Pancpra Alexandris, olīm celebratū placentarum genus in modum rotæ papyro inuolutum, diuturnitatis gratia.

Pendantur, curuētur. Pandere, & pandare uidetur usurpatum in eadē significatione, pro curuari. Vnde Pandationes dictæ curuationes. Plinius: Facile panditur iuglās. Victruius. In secundo, Vlmus & Fraxinus nō habent rigorē, & celeriter pandāt. Idem in. 7. Cum solidus erit cogitationib. arescentibus, aut pandatione sidentibus. Columella lib. 4. cap. 17.

παρδημοι, morbi communes qui in uulgo grassantur, omnesq; ex æquo perimunt, cuiuscumq; ordinis. uocabulū Paulo frequens, Pandēsiam Græci uocant adiçiale coniuīum, ac ganeatum, dubium, & omnifariam obsonijs differtissimum. Id nos, inquit Cœlius, doctus sane homo, glisterumq; dicere possumus, & saliare. Sunt tamē qui eo nomine intelligi malint id, quod ubi uescerē tur publice, cōmeantes passim domo portionem quisque spirent, in medium tamen collaturi. Meminit Aristophanes, *ωστερη*, inquit, *μάζα νή παρδημοια*.

Pandiculari, id est, oscitare.

Pandiculationes, oscitationes.

Pandiculatio uocatur, cum quis toto corpore extenditur.

Panicula uocatur, quicquid sublonga uel subrotunda forma tumet. Celsus in curatōnerumicis, Fascia, inquit, eius rei cauſa fit cui imo loco pila est assuta, ex paniculis facta, quæ ad repellendū intestinum quod descendit, illi ipsi subiicitur.

Paniculæ iuuamēta quædam, quæ ramis arborum resinam fundentium, callo squamatim compactili dependent in latice.

Panion, Coniza species tertia apud Dioscoridem lib. 3. cap. 137.

Panis Sordidus, qui omnium est neglectissimus, ex furfuribus et omnib. simul quisquis lījs coalatus, quo Neronē uixisse legimus.

Panis Generosus, qui similaginis plus habet quam furfuriis.

Panis diuersa genera & nomina lege apud Iulium Pollucē, titulo de panibus, & Cœlium lib. 5. cap. 16.

Panis nauticus is, quem uulgo hodie Bisco dictum uocat. Coctus enim semel, in partes scinditur, & demum furno inmittitur; neq; facile situm contrahit.

P A

Panicum, frumentaceis seminibus annume-
ratur, milio simile, eodem modo in panes
subigitur. Foemineo genere Melinem, &
masculino Melinon. Theophrastus Pan-
icum notissimā omnibus frugem uocauit.
Romani a paniculis, in quibus semen est,
Panicum appellauerunt. Fertur cibus esse
uermium qui sericum conficiunt.
Pannus oculi, secundū Hali abbatem, oculi
albugo, uel albedo, leucoma grēce.
Panthera, et Tigris, macularū uarietate pro-
pes foliæ bestiarū spectantur, cæteris, unus,
ac sius corporis color est. Plin. lib. s. ca. 17.
Pantheræ numeroſe sunt in Hircania. De e-
arum narura & sagacitate, uide Pliniū &
Aristotelem.
Panthiceratos, Pæonia, apud Dioscoridem
libro tertio, cap. 158.
Panxeris, plantaueris: a pango. Columella
libro undecimo, capite secundo.

P A P

Papauer, et Papauerculum, in buccino pars
ima esculenta. Item & in polypo, in quo &
polyps dicitur, & Anosteos priuato nomi-
ne, ea pars scilicet, quæ suprauentrem eius
conspicitur folliculi specie, liquore plenus
non atro, ut in sepia, sed rubeti. lege, Ionia.
Papauer Corniculatum quid sit, uide apud
Dioscoridem libro. 4. cap. 69.
Papauer Erraticum quid sit, uide apud Dio-
scor. lib. 4. cap. 67.. Plin. lib. 18. cap. 25. & li-
bro decimonono, cap. 8. 9. 10.
Papauer Heraclium, id est Aphrodes apud
Dioscoridem libro. 4. cap. 70.
Papauer nigrum, Melanthum, apud Dio-
scoridem libro. 3. cap. 92.
Papauer satium, apud Dioscoridem libro
quarto, capite. 68.
Papauer spumeum, Aphodes, dictū apud
Dioscoridem lib. 4. cap. 70.
Papauer spumosum, Chameſyce apud Dio-
scoridem lib. 4. cap. 18.
Papauer sylvestre, id est, Corniculatum pa-
pauer, apud Diſc. lib. 4. cap. 69.
Papaueralis, papauer Erraticum apud Dio-
scoridem libro. 4. cap. 67.
Papauerculum, Lege, Ionia.
Papaueris lachrymas appellant Celsus &
Galenus, quod nos hodie opium.
Papilla, uberum apex, Græce θηλύτης. Le-
ge, Thele.
πάντας, inferiori labro adnascens barbitū.

P A

Pappus. Vide. Corrigrya.
Papularum duo sunt genera. Altera est, in
qua per minimas pustulas cutis exaspera-
tur: rubet, leniterque roditur, tarde serpit:
medium habet paulo latius, rotundum; in-
cipit & definit in orbem. Alteram ἄγρια
uocant, Græci ferā: in qua magis cutis ex-
ulceratur, uehementius roditur, & rubet.
Interdum etiā pilos remittit, minus rotun-
da est: difficilius sanatur, in impetiginem
uertitur. Nominatur id Buā! Plinio, a flu-
vio Bubalo, cuius litu maxime tolluntur:
ut hinc infantes pueri mala omnia Buas
uocare doceantur. Celsus lib. 5. Sunt & su-
doris Papulæ, in lentisci olei mentione
Plinio, quas Celsus pustulis annumerat.
πάντας, flores carduorum, teste Paulo lib.
quinto cap. 65.
Papyri usum, & inuentiouem, eiusq; confe-
ctionē, uide apud Pliniū lib. 13. cap. 11. 12.

P A R

Para, auis, & parus, & parula. Festus & Pa-
ronem auem nominat.
Paracentesis, uerbum quo utitur Plinius in
Anagallide lib. 25. Græcū est, atq; id signi-
ficat, quod non multo post ipse punctionē
dixit. V̄sus eius in hydrope.
Paracercides, ossicula sic dicta, quia prope
est Cercis, id est, Radius.
παρακυάσμα, id est, extrema senectus, απὸ
τῆς παρακυάσμης, quod senescere & defice
res significat. Utitur ea uoce Galenus. 5. de
ualetu, tuen.
Paracnemium, sic uocatur alterum os cruris,
quod ab exteriori parte suprapositum
est. constat enim ex duobus. In iumentis
uocatur Parastata, Vegetio autore, græ-
ce παρακυάσμα. Lege, Parastatae.
Paracope, mentis alienatio.
παραπόντιλες, ή παραλιθεσ, tuberculæ
iuxta gingivæ, ubi uidelicet caro in gingivæ
excreuit. Celsus libro. 6. cap. 13.
παραγωγιὰ, quæ mitigandi simul, et fedan-
di facultatem obtinent medicamenta.
Paralia, maritima pix, flauentior & crassior
quamdiu resina est, uidelicet quamdiu cru-
da: sed decoctio ex ea prius absunit.
Paralysis dissolutio membrorum. απὸ τῆς
παραλύω, dissoluio. Est autem membrorū
dissolutio tremorem inducens, & manus
præcipue reddēs inutiles. Dicitur & πα-
ραλύξις, cum alteram tātum corporis par-

P A

tem ad malum inuasit. Dum enim totum
 corpus inuadit, uocatur Apoplexia.
Paralysis herba, Apocynon, apud Diosco-
 ridem lib. 4. cap. 84.
Paralysis, Cicuta, apud Diosc. lib. 4. cap. 82.
Paralysis, Delphinion herba, apud Diosco-
 ridem lib. 3. cap. 82.
Paralium, Papaver corniculatum, apud Di-
 oscor. lib. 4. cap. 69.
Paralion, Pityusa, apud Dioscoridem libro
 quarto, capite. 176.
Paralius, Tithymali species tertia, apud Di-
 oscoridem lib. 4. cap. 169.
Paranga. Lege, ἔχινος θαλάσσιος.
 παρανιτική, mollificativa, mitigativa.
Parancephalis, medulla proxima cerebro.
Parapechion, os minus brachij, nos Radiū
 appellamus.
 παραφύαδες dicuntur in caulis & ramis
 plantarum supra terram, & in radicibus
 aliquot sub terra, a principio suo, uelut a
 matre quadam noua germinatione prode-
 untia. Qui nascendi ordo in bullosis radici-
 bus plerunque est.
Paraplectici dicuntur, quibus in dextra, uel
 sinistra parte solutiones fiunt.
 παραπληγία, diminuta est apoplexia: dif-
 fertque ab ea, ut a toto pars. A plectici qui
 dem Paraplectici sunt, sed non ediuerso.
 Differunt etiam, quod Paraplectici sani-
 mente, resolutam aliquam tantum corpo-
 ris partē habent: A plectici uero & hāc,
 & mentem, & uniuersa.
Paraplexia. Lege, Apoplexia.
Pararythrum dicimus, qualiter cuncte ap-
 proximantem ætati, in qua contemplabi-
 mur numerum habentem, non autem exi-
 stentem in eo.
Parameria, femora inter coxas dicta. Nam
 quod coxas interiacet, Mesomerium est.
Paraphrosyne, uocatur Phronitidis illa spe-
 cies, ubi per consensum mentis alienatio
 accidit, alio nomine delirium.
 παρασκευασική, conceptacula seminis pri-
 mo loco constituta: tanquam dicas, prepa-
 ratoria: quoniam seminarium humorem
 ad testes deferant.
 παρασօειδῆς, a porrorū colore nomine de-
 sumpto, Cholera uocatur, uulgo Cholera
 prassina, id est, uiridis, ut porri.
Parastatæ Vitruvio & Plinio lapides sunt
 pilorum sere modo appositi columnis: de-

P A

quæ similitudine alterū auris os (duo enim sunt) Parastata nominatur in iumentis Vegetio: quod & Paracnenion appellatur Iusilio Polluci: apud quem & meatus illi, per quæ genitura e testibus in urinæ uias defertur, Parastatae nominantur.

παραστατική, id est, præparatoria frictio qualis olim fuerit, uide Paulum lib. 1. ca. 15.

παρεγίμματα, id est, intertrigines, lesio cutis ex attritione, uel equitatu.

Parcus, auis, differt ab alauda: quia parcus palumbo minor est, aliquanto subtus candida, cetera pauoni similis, & crista quoq;. Parecchysis, liquoris manifesta infusio, & sensibilis, græce *παρέχυσις*.

Pareas, serpens, in Syriæ locis reperitur. De ueneno eius require apud Aecium sermone. 13. cap. 31.

παρέχυμα, id est, affusio. Lege, Carnosi.

παρεμπλασικά. Vide, εμπλάσιω.

παρέμποσις, id est, coincidentia. Sic Erasistratus uocabat morborum causam coniunctam. Galen. in Introd.

Parencephalis, est posterioris cerebri pars, & congenita ipsi cerebro, eiusdemq; coloris, dicta Cerebellum.

πάρεσις, animi defectio ac tabes. Tractatur ab Paulo lib. 3. cap. 18.

Pardalianches, Aconitum apud Dioscor. lib. 4. cap. 80.

Pardalianches, Apocynon, apud Dioscor. lib. 4. cap. 84.

Pardi, apud Solinum describuntur cap. 27.

Parias, serpens, colore fuluus, oculis uelox, ore lato, morsu haud malignus. Quapropter eam mitissimo deo Aesculapio proximistro antiquitas dicauit. Aelianus & Appollodorus.

Parietaria. Vide Diosc. dictione Helxine, lib. 4. & inibi Coroll. Barbari, & Vergil.

Parippi, canes Atheniensium sic dicti, quasi qui equis cursu æquali contenderent.

Paristhmia, tonsillæ quæ contingunt in locis his, quæ μῆλοι item uocant.

παριθηλιόστοι τόποι, id est, maritima loca.

Parilia appellant diem uigesimum primū mensis Aprilis, quo Roma cōdita est: quæ & Palilia nominantur, a Pale dea pastorū. Solinus autumat Parilia dici, quasi a partu Iliæ uidelicet Romulo & Remo condito ribus urbis Romæ. Festus Pompeius scribit: Paralibus Romulus urbem condidit.

P A

dit, quem diem festum præcipue habebant minores. Plinius tradit sydus sacularum uulgo appellatum esse Palilitium: quoniam exoriuntur undecimo Calend. Maij, quo urbis Romæ natalis est. Probus Græmaticus docet Parilia dici per literā transpositam: quæ si suo loco poneretur, Palilia diceretur. Columel. lib. 7. cap. 3.

Parnopes, locustæ sic uocatæ ab Oetensib. unde cognomen Herculi in Aeolia, quod locustas abigit.

Paronychia, abscessus circa radices unguium. Lege, Panaricius.

Paronychia, Semperuiuum, apud Dioscor. lib. 4. cap. 91.

Paronychia, exiguis frutex in petris na- scens. Dioscor. lib. 4. cap. 57.

Paromphilon, est calli generatio circa umbilicum.

$\pi\alpha\rho\tau\iota\delta\epsilon\varsigma$, abscessus carnis circa aures, $\pi\alpha\rho\tau\iota\varsigma$, apostema secus aures. Celsus li. 6. ca. 16. Dioscuros, id est, gemellos uocat. In febris orti frequenter, ijsdem liberantur ægrotantes.

$\pi\alpha\rho\eta\xi\sigma\mu\acute{o}s$, exacerbatio,

Paroxismus, latine accessio. Est autē accessus una pars circumitus. Porro circumitus duabus accessionibus, unaq; quiete media componitur, gtaece $\pi\epsilon\rho\iota\delta\acute{o}s$.

Parpharia, Tussilago, apud Dioscor. lib. 3. capite. 124.

Partes hominis summæ, in quas totum diuiditur corpus, caput, collum, thorax, brachium duplex, crus duplex.

Partes animaliū similares, lege, Similares.

Partes corporis secundariæ, collum, brachia, crura.

Partes similares hominis sunt, os, chartilago, caro, nerui.

Partes dissimilares, partes cōpositæ, ut brachium, caput, organa ipsa.

Parthenion, Linozostis, uel Mercurialis, apud Dioscoridem lib. 4. cap. 201.

Parthenium, florem habet odore mali: pingitur ab Dioscoride lib. 3. cap. 156.

Parthenion, id est, Matricaria. Lege Barb. Coroll. dictione eadem.

Parthenion, Helxine, apud Dioscor. lib. 4. capite. 42.

Parthenium, Satis atq; super hanc ex descri- ptoribus designauimus in Herbarij nostri utriscq; tomis; & ante nos multo uir doctiss-

P A

simus ille Nicolaus Leonicenus.

Partuū difficultates tribus modis eueniunt, scilicet, in pregnante, in foetu, & in exterioribus. In pregnanti, quum irascitur, zelotypia laborat, uel molestijs, uel alio affecta; si meatum plus iusto angustiorem habet, aut pinguiorem, cum primum parit, aut minime amplam habet uulnus comparatione partus. In partu, quando abortum parit, aut gemellos, aut menstruosum quippiam. Extrinsecus, si media hyeme, aut æstate supra modum uehementi, torrentiue.

Partus nascitur sine unguibus, cū pregnas grauioribus, & falsioribus cibis uescitur. Solin. cap. 4.

Partus contra naturam uocantur, quicunq; uel eo tempore quo non debeat, uel modo alio quam oporteat, in lucem eduntur.

Paruicolles, gerce $\mu\iota\kappa\rho\sigma\tau\rho\acute{\chi}\lambda\omega\acute{s}$.

Parulis, inflammatio est, in aliqua gingivorum parte: quæ nisi dissoluatur, suppurat: cum uero suppurraverit, scalpello dissecta, linamentis infertis panditur. Paulus lib. 3. item lib. 6. cap. 27.

P A S

Passarina, Leucoion, uel alba Viola, apud Dioscor. lib. 3. cap. 139.

Passio, siue affectus, est alicuius naturalis operationis, aut aliquarum impedimentū. Herophili autem sectatores sic: Passio est, quæ non semper in eodem tempore soluitur, sed aliquando in minori, aliquando maiori.

Passiones pro morbis animi, uel corporis discuntur quidem recentioribus, quia græce nominatur $\pi\alpha\theta\acute{\nu}$.

Passer. Lege, Piscium sere.

Passeres, Pyrgite, Troglytæ, idem.

Pastillicare, & patulicare, in formam pastilli redigere. Vide Barbarum in Censura Pliniana.

Pastinaca, piscis, Græce $\tau\acute{e}v\gamma\omega\acute{v}$ turturis appellatione dicitur. Pastinaca dicitur & infecti genus, quod ab Aristotele Staphilinus appellatur, uerticilli magnitudine. Vide Dioscor. lib. 2. Plin. lib. 32. cap. 2. & 11. lib. 9. cap. 20. & cap. 24.

Pastinacam, in quorundam scriptis cōmentarijs pro Rocho pisce interpretatū lego: an ille sit quem germanice Rochum uocamus, plane non intelligo.

P A

Pastinaca Erratica, Pastinaca sylvestris, apud Dioscor. lib. 3., cap. 57.

Pastinaca Gallica, est Daucus, de qua egit Dioscor. lib. 3., cap. 51.

Pastinaca Rustica, Pastinaca sylvestris, apud Dioscor. lib. 3., cap. 57.

Pastinaca Sylvestris, ad differentiam satius sic dicitur. Egit de ea Dioscorides libro. 3., cap. 57.

Pastinare in cultura uinearum, uerbum frequentans, pro eo quod est fodere, et repastinare, refodere. Pastinatus Plinio est nomen quarti ordinis, pro pastinatioe; dicitur autem a Pastino, quod ferramentum est bifurcū, quo semina panguntur. Pastinator ipse fossor nuncupatur. Columel. lib. 3., cap. 11.

Pastilli, a pane, per diminutionem dicti, auctore Festo, mallei cuiuscunq; materiae. Vnde de Pastilli medicinales. Vide Horatium lib. 1. sermonum. Pastillos Ruffinus olet, Gorgonius hyrcum, τροχισκος Græcis dicuntur, ab orbiculari figura. Pastilli autem medicis, arida sunt medicamenta, contrita humore non pingui, aut uino, uel aceto concocta, quæ a coctione rursus inaruerunt: atq; cum in usum adhibendi sunt, in eiusdem generis humore diluuntur: deinde uulnibus illinuntur, non autem imponuntur, ut emplastra. Plinius libro. 35. de Stimmi, quod in argenti metallis inuenitur. Quod ibi subsedit, inquit, flos intelligitur, ut lintheolo interposito in sole siccetur, non ut perarescat, iterum in mortario teritur, & in pastillos diuiditur. De differētia porro Pastillorum, malagmatum, & emplastrorum, uide latius Cornelium Celsum lib. 5. Pastillatum argentum, argentum intellige possumus in Pastillos formatum; cuius modi hodie argentum Germani promerciale afferunt, quas Cendreas appellant. Quanquam doctissimus vir Budæus Pustulatum legendum censeat, ex Sueton. Trāquillo, Nerone, cuius hæc uerba sunt, Exegitq; ingēti fastigio & acerbitate nummum asperum, argentum pustulatum, aurum obryzum, ut pleriq; omnem collationem palam recenserent, ubi pustulatum argentum, pro purgatissimo & exactissimo posuit.

Pastilli Amazonum, compositio stomachi subuersionebus idonea; describitur ab Aecio serm. 9. cap. 10.

P A

Pastillus Lycos appellatus, apud Aecium libro. 9. capite. 49.

Pastillus Magicus, apud Aecium libro. 9. capite. 49.

Pastillus Nymphodori, & Faustini, apud eundem Aecium lib. 9. cap. 49.

Pastillus Trigonus, id est, triangularis, cuius descriptionē uide Aeciū lib. 9. cap. 47.

Pastillus thronus, Marcellius appellatus: eius descriptionem uide apud Aecium sermone. 9. cap. 49.

Passim, genera habet laudata: de quibus uide Barbari Corollarium lib. 5.

P A T

Patella, commissura uocatur, quæ osse paruo, molli, chartilaginoso tegitur, ubi inferiora coxarum capita media sinuantur: quo facilius excipi a cruribus possint.

Pathagnomica. Lege, Medicinæ partes.

Pathemata, sensuum alterationes, in visu, in motu, & in reliquis omnibus. Vocat etiā et uoluptatem Pathema Galenus libro de Symptomatum differentijs, atq; in totum omnem motum, quicunq; procedit ab altero in alterum. Vide, Pathos.

Patē dicitur, quod motum habet ab alio.

Patibulum, est ferrā lignea.

πάτη, in Græcis latius q; febris est. Definiatur ab Galeno in Definitione, alicuius, aliquarumque naturæ operationum impedimentum, uel uitium. Vel,

Patos, coenum atq; lutum ceromati permixtum: cui si sudor accesserit, Conisalon uocari dicunt, ab ijs, qui nimis Attici uideri uolunt. Vide, Ceroma.

Pathos item & Pathema appellatur, quicquid aliquis percessus fuerit. Galenus ex sententia Platonis, lib. de differentijs symptomatum.

P A V

Pauicula, instrumentum est a pauiendo dictum. Est enim pauire, ferire, percutere, solidare. Vnde paumenta nomen accepterunt. Cato Portius: Comminuito terram pauicula, aut cylindro coequato. Colum. lib. 11. cap. 3.

Pauo. Plinius lib. 10. cap. 20.

Pauone primum in India uiso, Alexandrū ferunt admiratum: prohibuisseq; edicto, ne quis eam necaret. In Græciam a Barbaris translata, diu quæstui fuit. Aelianus.

Pausea, genus est oliuæ, quæ & Posia nomi-

P A

natur: Cuius meminit Maro illo uersu:
Orchite, & Radij, & amara pausia bacca,
Columella lib. 12. cap. 46.

Pausia, a pariendo olua.

Paulinum antidotum, ferunt ab excellentia
sic inscriptum.

Paulus uniuersam medicinam a Galeno et
Orobasio, per inumeros fere libros tradi-
tam, in septem libros cōpendiose redegit.
Suidas. παῦλος ἀιγινήτης ιατρὸς, ἡγε-
μένη ιατρικὰ βιβλία διάφορα.

P A X

Paxillus, diminutiuum a palo.

P E A

πέσος, uel πέσσος, nostri non tam barbare,
quam etiam non uere Pessaria uocauerūt
haec tenus. Est autē, ut inquit Paulus, Pes-
sulus pectica lana, quodcunq; aliud teres
digiti humani forma, quo medicamenta
substantientur, utiq; ijs præcipue ad ciendas
muliebres purgationes.

P E C

Pechya, maior cubitus dicitur, similiter &
Parapechion: finem uero eius Carpum,
Plinius uocat brachiale, ossibus compa-
ctum octo; cui quod præiacet, uocant Pro-
carpion.

πέχυς, os maius brachij, id est, cubitus.

Pecioulus, diminutiuum a pede. Vide, Pe-
dicinus.

Pecten. Lege, & τεῖς

Pectines in mari ex concharum genere. Pli-
nius lib. 9. cap. 33.

Pecton, Symphyton alterum, apud Diosc.
lib. 4. cap. 12.

Pectunculi, sagittæ modo uolantes pisces.
Plin. lib. 9. cap. 29. Diminutiuum a pecti-
ne pisces.

Pectus, communiter omnes uocant portio-
nem ossibus constipatam, cōmunitamq;. Vul-
gus, & Auicennæ interpres Cassum
uocant, ab spacio, ut opinor, intus uacan-
te, inaniq;.

Pecuarius, custos pecoris, quem & pastora-
lem uocant. Colum. lib. 7. cap. 12.

P E D

Pedalion, Pelygonium, apud Dioscor. lib.
4. capite. 5.

Pedamentum, uitis sustentaculum.

Pedandæ uineæ, id est, pedamentis, siue pa-
lis muniendæ. Dicimus palum, pedamen,
pedamentum, statumen, rullam, pro ad-

P E

miniculo atq; fulcimento, quo uitis innixa
recta consistit. Colum. lib. 4. cap. cap. 13.

Pedem græci πόδα uocant, a quiesendi ra-
tione, & πόδη πάνειψ, uel a πόρος, quod
mentum significat, elisa litera γ, & cōtra-
ctione duplicitis uocalis ι, & ς, qui mos græ-
cis frequens. Vocatur & pars ea κώλου
propriæ. Vnde etiam Iphiclus dicitur, qua-
si Iphicolus, ex pedum celeritate. Pes item
quandoq; dicitur σκαρθμός, ut inquit Eu-
stachius: quanquam uox ea & cursum si-
gnat, & basin.

Pedes apud Varronem, alicubi pro pedicu-
lo leges.

Pedibus adeo uelox fuit Polymnestor, ut
cursu leporem conqueretur. Solin. ca. 6.
Philippides mille ducenta stadia cucurrit,
Et Philonides Alexandri cursor, mille du-
centa stadia cucurrit uno die. Præterea pu-
er quidam octo annorū, cucurrit quadra-
ginta milia passuum a meridie ad uesperū.
Totum apud Solinum cap. 6.

Pæderota, & herbæ, & unguenti nomen,
apud Dioscor. lib. 3. cap. 18. & inibi in Co-
rollario Barbari.

Pedes, saltus sanguinis, de quo uide Gale-
num lib. 3. de causis Symptomatum.

Pedicularis herba, Stafisagria, apud Diosc.
lib. 4. cap. 158.

Pedicularis herba. Alia est herba quam pe-
culiare uocant, quæ græce dicitur Psyl-
lion. Habet enim semen simile pulici: un-
de & nomen. ψύλλα, græca uoce pulex di-
citur. Lib. 5. cap. 29.

Pedicianus, idem quod pes dicitur: & Pe-
cioulus.

Pædinon, Eleoselinon, apud Dioscoridem
lib. 3. cap. 73.

Pediculi, Pecioli, Pedicini dicuntur, quisbus
fructus in arboribus cōtinentur, quasi par-
ui pedes. Columella lib. 12. cap. 44.

Pediculatio, id qnod Græci diserte φθειρία
uocant.

Pediculari morbo perijt Pherecydes Tra-
goedus, autor Serenus Poeta. Sed quis nō
paueat Pherecydis fata tragœdi: Qui nō
mia sudore fluens, animalia tetra Eduxit,
turpi miserum que morte tulerunt. Sylla
quoc; infelix, tali languore peresus, Cor-
ruit, & fœdo se uidit ab agmine uinci. Me-
minit & Plinius libro septimo, capite qua-
dragesimo quarto.

P E

Pediculiferales, qui in phthiriasi enascuntur in toto corpore: nunc consuetæ & simpli-
cis formæ: nūc ignoti, id est, latiores, & du-
ri magis, & sequentes morsib. uehemeter.

P AE

Pæan, lapis Macedonicus, apud Solinum
capite. 14.

Pedotribæ, magistri, gymnasijq; reuctores.
Pæminosa dicuntur apud Varronem, quæ
mali sunt odoris.

Pæonem & Apollinem primos fuisse Me-
dicinæ inuentores, duo insignes Poetæ te-
stantur, Homerus, & Ouidius. De Pæone
quidē Homer. in δ, Odyss. φάρμακα πολ
λὰ μὲν ἐθλὰ μεμιγμένα, πολλὰ δὲ λύχα
ιατρὸν δὲ ἐκαστὸς ἐπισάκεν Θ περὶ πάν
των ἀνθρώποι πᾶς παιήν Θ τοις γε
νέδλην. De Apolline Ouid. lib. Meta. 1.
Inuentum medicina meū est, opifercq; per
orbem Dicor, & herbarum subiecta po-
tentia nobis.

P E G

Peganon, Tussilago, uel Bechion, apud Di-
oscoridem lib. 3. cap. 124.

πίγαρον, Ruta, de qua uide Dioscoridem li-
bro. 3. cap. 50.

πηγαῖ. Lege, φαντῆρες.

Pegasi, equino capite uolucres. Plin. lib. 10.
cap. 49. Sunt autem pennati equi, & cor-
nibus armati. Idem lib. 8. cap. 21.

Pegrina, uitis nigra, apud Dioscoridem lib.
4. capite. 195.

P E L

Pelagia, purpuræ genus.

Pelamis. Ex thynno nascitur Cordyla, que
a limo Pelamis incipit uocari: quasi lima-
ria, & limosa: ubi annuū tempus excessit,
appellatur Thynnus. Colum. lib. 8. ca. 17.
Plin. lib. 9. cap. 15.

Pelani, panes cōmunes, qui dijs om̄ib; sa-
crificabantur: siebant illi ex tenuiss. farina.

Pelias. De Peliade, & Elape, require apud

Aecium serm. 13. cap. 32.

πέλλα ποιμενικόν αγγέον, λέγεται δὲ οὐ-
των ἡ μέλαινα. Theocr. interp.

Pelasgos, Daphnoides, apud Dioscoridem
lib. 4. cap. 149.

Pelecinos, Hippophaes, apud Dioscoridē
lib. 4. cap. 165.

Pelecimum, Hedyarum, apud Dioscoridē
lib. 4. cap. 147.

Pelethronia, Centaurea: sic dicta, a Thessa-

P E

Iiae monte, in quo Lapithæ quondam equi
tandi perita gens, fræna & gyros, ut Poeta
cecinit, alios docuerunt, inter quos & Chi-
ron censebatur.

Peliomata, ea fere quæ & Hypopia, & su-
gillata, apud Paulum Aegin. lib. 3. cap. 24.
Pelicanus, seu Pelicanis, sic enim appellat
Aristoteles lib. 8. Plinius Platæam appelle-
bat. Cicero. 2. de natura Deorū Platæam,
auis est aquatilis, fluuiatiles conchas deuo-
rans: quas ubi cōcoixerit, euomit, ut postea
facile disruminatas edat. Aelianus.

πέλμα, infima pedis regio, Latini pelmam
appellant, seu dorsa pedum pelmata sunt.
Pelonitis, Geranion, apud Dioscoridem li-
bro. 3. cap. 129.

Pelorides. Lege, Chamæ.

Pelorinæ. Lege, Chamæ.

Pelops, Galeni præceptor, ut meminīt ipse
met de locis affect. lib. 4. cap. 7.

Pelta, id est, Coracinus, piscis Nili.

Pelusiacus potus, id est, Zythum.

P E M

Pemmata. Lege, Itria.

πέμπτελον, qui extrema senecta laborat.

ἀπὸ τοῦ πέμπτος οἰς τὴν ἀδον, id est, a

mittendo in pompam quæ dicit ad manus.

Galen, de sanit. tuend.

P E N

Penelopes, anserum genus, a quibus educa-
ta Penelope traditur, cum proiçeretur in
altum ab Icaro patre, & Peribœa matre re-
iecta: unde nomen sumpfit.

Penis, virile membrū. Celsus appellat Co-
lem. Rectius uero græce καυλός, a quibus
dam etiam Muto, onis.

Pendamyron, compositio quæ a quinq; re-
bus commixta consistit.

Penthaomœon, Glycyrrhiza, apud Dio-
scoridem lib. 3. cap. 6.

Pentaphylon, Quincfolium, apud Diosc.
lib. 4. cap. 45. Vide Herbarij nostri tom. 2.

Pentheron, Capparis.

Pentoboron, Pæonia, apud Dioscoridem li-
bro. 3. cap. 158.

πενταδάκτυλος, id est, Palma Christi, uiuen-
delbaum. De ea sic meminīt Manardus,

Pentaphylon ego nō uulgarem radicem
acciendiā puto, sed eius quam Tormen-
tillam uocant, quā licet septemfoliam ma-
iore ex parte in Italia uideamus, hic, hoc
est, in Pannonia, sēpe uidi quincfoliam.

P E

P E O

Peolē uocantur, media producta, qui ex in-
temperantia coitus pereunt: a peos, quod
ueretrum, siue pudendum significat.

Pæonia, Chelidonia. Dioscor. libro secun-
do, capite. 200. Pingitur hæc ab eodem Di-
oscoride, lib. 3. cap. 158.

Pæonion, Pæonia, apud Dioscoridem libro
3. cap. 158.

P E P

Peplion, Peplis, apud Dioscoridem libr. 4.
capite. 190.

Peplis, sylvestris Portulaca, apud Dioscor.
lib. 4. cap. 190.

Peplos, ex una tenui radice fruticata, est a-
pud Dioscoridem lib. 4. cap. 179.

πεπλος, non tam ad stomachum refertur &
cocturam eius, quam ad abscessum quoq;
& fructuum maturationem. Sic passim uti-
tur ea Theophrastus.

Pepalis, farinæ pollen.

Pepo, a Græcis πεπονι, a Theophrasto Si-
cyos, & Persicyos dictus, a Polluce σπερ-
ματιας, cucumerum generi attributus. Si-
quidem cum magnitudine excessere, pe-
pones uocantur.

Pepirion, sic Nicander Piper uocat, non
πιπερι.

P E R

Peracuti morbi. Lege, Morborū quidam.
Peraticum uocant Bdellion, quod ex Me-
dia affertur. Lege, Siliqua.

Perca, piscis. Plin. lib. 9. cap. 16.

Percussus, id quod uulgato uocabulo uoca-
mus pulsum cordis, græce σφυγμός.

Perdices Beociæ non transuolant fines sui-
os. Et inibi de Perdicibus plura apud So-
linum cap. 12. & Plinium lib. 10. cap. 23.

Perdicias, ea quæ & Vitrago.

Perdicium, id est, crocum. Vocatur autem
Perdicium, quod Perdices se ad id uolu-
rent, terramq; suffodian. Theophr. cap. 11.
Perfecta cauſa. Lege, Caſſarum aliae.

Perforata, alio nomine Fuga dæmonū, Dæ-
monifuga: ea est quæ apud Dioscor. Hipe-
ticon, uel herba S. Ioannis. Noxios malo-
rum dæmonū uapores a nobis arcere cre-
ditur, maxime in debito signo collecta: ut
testatur Marsilius Ficinus lib. 3. capite. 14.
de triplici uita.

Pergalia, Argemone.

περικαυσα, id est, ambusta.

P E

περικάρδιον, tegumentum id, quod ueluti
tunica cordi circundatur.

Periclymenon, aliud ab Clymeno, & Peri-
clymeno, eiusdem tamē generis. Vide Di-
oscor. lib. 4. cap. 16.

Periclymenon, Volucrum, apud Dioscor.
lib. 4. cap. 15.

περικέλαιον, exterior caluariæ membrana,
membranula neruosa, totam comprehen-
dens caluariam.

Periculosus morbus. Lege, Morborū diffe-
rentias.

περιγένεον, id est, semen.

Perineon, intercapedo inter anum & pu-
dendum.

Periodus, est ex intensione & remissione in
ægritudine tempus. Vel,

Periodus, est statuto tempore circumitus,
& morbi recursio, quando cerebrum ani-
malem habet uirtutem: & huius pars prin-
ceps, quæ ratio & intellectus, siue mens
ipsa est.

περιφίκωσις, ubi eosq; cōtrahitur coliner-
ius, ut contrahi non possit. Nascitur aut
ob cicatricem quæ in præputio creuit, aut
ob carnis incrementum, quæ illi coaluerit.
Significat autem græce φύμα, nexus in
peris & facculis a superiori parte, quoties
toto facculi oris ambitu in angustum colle-
cto funiculo relegatur. Cui nexui simile
hoc malum in græcis nomen inuenit. Fit
in mulieribus simile hoc malū, clauditurq;
uulua, ut nihil possit subintrare. Alio no-
mine etiam τερπον dictum. Fit ex hulce-
ratione, uel inflammatione, & alijs subin-
de cauſis. Vide Paulum lib. 6. cap. 55.

Peripneumonia, est inflammatio pulmonis
cum febre acuta, & difficultate spirandi.

περιῆρωσις, incidentia.

περιῆρωμα, id est, excrementum.

Periscelides, quæ uulgo gremialia. Vnde et
Menander puellas gestare Periscelides
scribit.

περισκυφισμός, id est, incisio circa styphiū,
id est, caluariam. Vide apud Paulum libr.
6. capite. 7.

περισερε, dicitur columba. Vnde Peristere-
onas, uocant columbaria, quæ & Periste-
rotrophia nominantur: quamuis propriæ
columbaria dicantur nidificia columbarū,
quæ singulis paribus fiunt intra Peristero-
trophion; quæ, ut docet M. Varro, debent

P E

esse rotunda in ordine cerebra, ita ut singula habeant os quo introire & exire possint. Peristereos uocatur itē herba caule alto, foliato cacumine, columbis admodum familiaris; unde & nomen. Hanc habentes, negant latrari a canibus. Colu. lib. 8. ca. 1. περιστεροφείον, columbarum locus, ubi aluntur.

Peristerion, Fumus terrae, herba apud Dioscoridem libro .4. cap. iii.

Peritome, est ablatio pellis eius, quæ colé ipsum tegit.

Peritonæum, membrana, quæ intestina omnia cōtinet, tam in hominibus quam in pecudibus.

περιστόμα, cinctum Theodorus transtulit. περιχρεακτήρ, instrumentum quo gingivæ scarificantur.

περιπλωμα, superuacaneū aliqd' retrimētū.

περιστοσις, empiricorū incidētia nugatoria. Meminit eius Galen. lib. 1. κατὰ γένη.

περιφέρασις, palmarum termites.

Perinaon. Vide, Oreon.

Perniciousus morbus. Lege, Morborum.

Perosis, est naturalis actiois offensa, siue impedimentū, uel cuiusdā particulæ ablatio.

Perpensa, id est, Asarum.

Per se, significat idem quod primo: per accidens, idem quod secundo. Galenus de morborum different.

Persea, arbor est in Aegypto, fructū ferēs cibo idoneum, stomachoch̄ utilem, in quo phalangia καρκονόλαεψη inueniuntur, præsertim in Thebaide. Dioscorides lib. 1.

Per se pollens, Artemisia maior, apud Barbarum in corollario.

Persephonion, Lege, Rhamnum.

Persica, cognomentum Enulae Campanæ, grece περσική.

Persica poma, ex Perside sic dicta esse, unde primū aduecta sint, uel pomī ipsius ipsum nomen indicat.

Persica Doracina, quasi duratina, sic enim quædam nominantur ab Aecio, et Paulo.

Persica Gallica, Asiatica, sabina, popularia, Supernacia, Armenica, & id genus quædam alia Hermol. Barbarus annotauit in Corollar.

Perspiratio, est aeris attractio minime uoluntaria a calore naturali per cutē, in ipsas arterias. Aut sic: Perspiratio, est a corpore attractio aeris cum appetitu naturali per

P E

totū corpus, & rursum p exitus excretiō. Persis, hedera apud Dioscor. lib. 2. cap. 199. Persicaria quid reuera sit., lege, Hydropi peri.

Persolata, Arction apud Diosc. lib. 4. ca. 109.

Persolyton, Arction apud Dioscoridem libro quarto, capite. 109.

Personata, Arction apud Dios. 4. cap. 109.

Perticalis salix. Duo sunt genera salicum. Sunt uiminales, ex quibus uimina fiunt et uincula. Sunt perticales, ex quibus perticæ ceduntur. Viminalis salix est humilior, perticalis sublimior. Colum. lib. 4. cap. 31.

P E S

Pes accipitris, Lychnis agria, apud Dios. libro .3. capite. 114. Quanq̄ accipitrinum pedem quidam uocat, quæ est hodie Coronola, folio salicis fere pusillo, flore subluteo, cum siliquis ciceri similibus: & in his semen colore rubeo. Vide Barbari corol.

Pes totū id uocatur, quod astragalis subest.

Pes leporis, Lagopus, apud Dioscoridem libro quarto capite. 20.

Pes gallinaceus, caulinulo est dodrantali, aut maiore, hirsuto, folijs apio similibus, feniculi modo per extrema multifidis, hispidisq; candida in cacumine umbella suauiter olente. Non est coronopus, ut quidā falso existimant, sed Dauci generis, eiusq; figuram, incisionem foliorum, umbellam item adeo referens, ut a quibusdam Daucus credatur. Vide de hoc in Herbarij nostri Tomo secundo, & supradictione Coronopus.

Pes gallinaceus, non ille quem vulgato nomine pedem galli uocamus, sed Thlaspi. Lege, Thlaspi.

Pes locusta, que sit herba, lege, in dictione, Locustam.

Pes pulli, Pes galli, Pes gallinaceus, idem.

Peseude, Peonia apud Diosc. lib. 3. cap. 158.

Pessarium fit formæ oblongæ, aliquā dorotundæ, & immittitur in matricem & uulua ad menstrua uel prouocanda, uel restringenda. Cōficitur de rebus appropriatis, puluerizatis, et confertis cum aliquo li quore, electuario, in panno tenuissimo inuolutum.

Pessulus, lana pectita, & quodcunq; aliud teres, digitii humani speciem preferens, in quo medicamenta sustinētur, græci πεστός. Paulus libro .3. capite. 61.

P E

πίττας, & Pessaria, medicamenta compo-
sita, molli lana excipiuntur, eaq; lana natu-
ralibus femineis conditum.

Pestilentiam Homerus solam νόσον uocat.
Nullū huic unq; remedium adhibitū fere-
a ueteribus, pr̄terquam fuge & secessus.
Pestilens febris, lege : Febris.

Pestis, est morbus in omnes, uel quāpluri-
mos saeuens, ad aēris corruptionem initiu-
m habēs. Vel, Pestis item generatur ex
aēris flatu. Lege, Hippo, de flatib.

Pestis nihil aliud est, q; aēris mors, qui no-
xiam qua afficitur, in omnium necē effun-
dit: quibus quidem ipsis participibus ani-
mæ esse contingit. Philo Iudæus.

Pestis, & pestilētia quid sit, require in dicti
one. Morbi qui uno tempore grassantur.

P E T

Petasites, Arction apud Dioscoridem &
Plinii lib. 4. capite. 108.

Petasites, a petaso dicta, alia ab arctio, quod
pileum significat: unde petasiti, id est, pile-
ati. Apud Catullū enim ita Castor & Pol-
lux dicuntur. Nec aliud in Mercurio peta-
sus est, q; Galerus, Quanquā Lactantius
grammaticus & alas, & talaria contineri
credidit in ea uoce: quasi petasum pro pin-
na capiant. Cum legendum sit, non peta-
sum, sed petalon, quocunq; loco pinna si-
gnificatur. ita enim Græci etiam frondem
uocant, ut est apud Iulium Pollucem. De
petasite, uide apud Diosc. lib. 4. cap. 109.

Petalides, & larinæ sues, porci pingues &
opimi.

Petalii uituli appellantur, dum patula habe-
re cornua incipiunt.

Petrea, cugnomentum Capparis.

Petridij, & Miconis mentionem Plinius fa-
cit libro. 20. capite. 23. Scripserunt autē hi
ἡγετομούμενα, & Ophiaca.

Petrificatio, oculi, & palpebrarum eiusdem
morbus.

Petrina, Tussilago, uel Bechion, apud Dio-
scoridem lib. 3. capite. 124.

Petron, Diocli Carystio successit, ut memi-
nit Celsius lib. 3. cap. 9. Miro modo ille fe-
brium morbos curabat, nempe per contra-
ria. Febricitantem enim ubi acceperat, si-
mul calorem ingentem, sitimq; excitabat.
Deinde ubi paululum remitti coepisset fe-
bris, aquam frigidā potui dabant: quæ si mo-
uisset sudorem, explicuisse se ægrum dice-

P E

bat; si nō mouerat, plus aquæ frigidę inge-
rebat, & tū uomere cogebat. Si alterutro
modo liberasset, protinus suillam assam, et
uīnum pottii dabat. Si non liberabat, deco-
quebat aquā, sale adiecto, eamq; bibere co-
gebat: ut mouendo uentrem purgaret. Et
intrahæc omnis medicina eius cōsistebat.

Petrophyes, Aizoum paruum, apud Dio-
scoridem libro. 4. cap. 92.

Petroselinon, Oreoselinō, exponitur apud
Dioscor. lib. 3. cap. 74. & 75.

Petroselinum, Apium est hortulanum: atq; de hoc uide plura in Herbarij nostri tomo
secundo. Nam quod uulgo Petroselinum
uocamus, uel apium est, ab antiquis dtctū
hortulanum: uel quicquid tandem sit, con-
stat eius semen non id esse quod Theriacæ
miscendum iussit Andromachus. præfer-
tur enim reliquis, Galeno teste, Macedo-
nicum, & macedonicis extreaticū: in hoc
alia excellens, q; amarissimū & acerrimū
existit. Nostratis autem semen, ut acredi-
nis cuiusdam particeps forte uideri possit,
omni tamē prorsus caret amaritudine: sed
postq; Macedonico carendum erat, utinā
Epiroticum haberemus quod Galenitem
pore (tāta erat ueri emulatio) in Macedo-
niam per Thessalonicem apportabatur,
ut pro Macedonico, uendi posset. Recen-
tiorum autem negligentia effecit, ut Ma-
cedonico, & Epirotico carentes, Apīcō
munis semine pro eo utamur.

Petrus Leo mediocriter doctus habitus est,
& multi iudicij, sed plane infortunatus: tā
inique enim successerūt illi omnia, ut cum
ad Laurentiū medices accersiretur, parūq;
feliciter cederēt quæ adhibebat medicam-
na, melancholia arreptus, in puteū se præ-
cipauerit.

Petrus Apponius, ille est, quem Concilia-
torem uocant uulgo, Theoricus medicus,
sed plane doctissimus & acutissimus. Bo-
noniae docuit, ac decepsit fere octogenari-
us. Tāta fuit eius celebritas, ut uocatus ad
ægrotos, nō minoris conduci se pateretur
(idq; extra urbē) quā. 50. florenis in singu-
los dies. Vocatus ab Honorio Pōtifice, 4.
centum statui sibi paciscebatur: sed cum sa-
nitatē ille recuperasset, milledonatus fuit.
Peti, in oculis dicitur modice depravati. Id
quod cum uenustate potius, quam deho-
nestamēto. Vnde Venus oculo peto esse

P E

traditur, iuxta illud Ouidianum, Minerua flavo lumine, Venus peto. Apud Horatium in sermonibus strabonē appellat petum. Hinc Romæ fuerunt cognomina petorum. Hic petum accipe pro bono & lepido: tanq̄ uocabulum hoc tractum uideri possit a uerbo græco πέταμε, quid significat uolare. Nam ex uolatu auium signa obseruātur prospera & optabilia. Co lumella lib. 6. in præfatione.

P E V

Peucina resina, nostra vulgaris terebinthina resina, non enim genuina illa habetur, ut inquit Manardus.

P E Z

Pezam alio nomine uocant etiam σφυρόν. Vnde Argyropeza Hætis apud Homerum, ueluti argēto similes habens pedes. πέζος, pes.

P H A

φακός, lens.

φακὴ, lenticula.

Phacorde, tertia oculi tunica.

Phacudes, Empetron apud Dioscoridē libro quarto, capite. 191.

Phacos, Salvia apud Diosc. lib. 3. cap. 38.

φακός, lenticule species est rubicundior & inæqualior.

φαχθεῖσ, id est, tostus

Phœdra, Equisetū, uel Hip puris. Dioscorides lib. 4. capite. 49.

Phœnicopteri linguā p̄cipui saporis esse docuit Apicius. Huius linguæ apud Trā quillum in Caligula fit mentio. Item apud Sparcianum in Heliogabalo, qui epulas phœnicopterorū cerebellis conditas apponebat.

φάγεδλαινα, malum in quo quis copiosum appetens cibum, nimiumq; sumens, cōtinere eū non ualet. & euomit illo rursum appetit. φαγεῖν em comedere est. Est & ulceris genus nominis eiusdē, ad ossa usq; celeriter cum inflammatione penetrans, saniosa, odore foetida, mortem afferens.

Phalacrocoraces, aues Balearium insularū peculiares. Plin. lib. 10. cap. 48. Aelianus.

φαλακρότης, caluīcium.

φαλακρωτις, caluīcū, ubi ex indigentia humoris, nō ex malignitate capilli defluunt.

Phalanges, Lege, Scytalides.

Phalangition, idem quod phalāgium, apud Dioscoridē lib. 3. cap. 121.

P H A

Phalangium, aranei genus uenenosum, corpore exiguo, uario, acuminato. Plin. lib. 11. cap. 24. Est & quibusdam Sphondylion. Phalangion, Lilio similis flos. De quo uide Dioscoridē libro. 3. cap. 121.

In Phalangiorum genera decē ab antiquis priuatim sine nominibus numerata sunt: inter quæ etiam est quod acino uuę simile, ἔψις uocatur; descriptiq; id Nicāder in the riacis suis, in media aluo, ex inferiori parte os habere, uersiculus eius est. γαστερίδει τῷ μετάτῃ δλοῖσ έσκλικεψ δδύσιψ. quod est, ut Plinius de eodem agens lib. 29. ca. 3. ait, ore minimo sub aluo. Quæ acini rotunditas in eo, & in media aluo minimū os, quasi perium foramen, muliebris uerticilli foramen effingit.

Phalangiorum uaria genera et nomina, require apud Aecium sermone. 13. cap. 18.

φαλαγγωδίκτοι, morsi a phalangis.

Phalarides, aues in Seleucia Parthorum, et in Asia aquaticarum laudatissimæ. Plinius libro decimo, cap. 49.

Phalarides, in Seleucia item apud Parthos cernuntur inrer aquatiles laudatissimæ. autore Aeliano.

Phalaris herba, apud Dioscor. lib. 3. ca. 160.

φαλαγγί, internodium in digitis.

Phaleon, Agocynon, apud Dioscoridē lib. quarto, capite. 84.

Phalerides, Lege, Querquedulae.

φαλάγγια εἰδος μικρῶψ ὄφιοψ. Hec Nicandri interpretes.

Phalangion, hetba Sphondylion, apud Di oscoridē libro. 3. cap. 88.

Phalangium, inter alia araneus nigricans, prioribus cruribus longissimis, tardus, & imbellis, nec saliens.

φαμακεύειψ, medicamento purgante uti.

Phanias medicus scripsit librum de Stirpibus, ut meminit Plinius.

Phaon medicus, citatur ab Galeno lib. primo cōment. in Hippoc. de ratione uictus.

φαρμακευτικὴ, medicina agēs pharmacis.

φάρυγξ, ut inquit Pollux, diffet a Larynge: quia φάρυγξ est principium stomachi, uocatq; ille antiquorum modo stomachū, cibi in ventriculum iter: λάρυγξ autē guttūris & cannalis animæ, quam partē βόγχοψ ijdem Græci nominant. Et in his fieri anginas, omnes Græcorū medici dixerunt, in priore synāchen & parasyntāchen; in post

γῆ

*1. Δρακόσθιον ποτερινόν τοντονόν τοντονόν,
φαλακρά κάρας ορνταντον, αύτης επι τοντονόν
χριμπινόν μη τροφορντον, τοντονόν.*

P H A

eriore cynanchen, & paracynanchen.
Pharmacum καταγάτιον, restrictiū sitis,
describitur ab Paulo. lib. 2. capite. 53.
Pharmacum Indicum, apud Hippocratem
medicamentū quo feminæ quibus anima
fœtet, ora sibi colluunt.
φασγάνων, id est, Aspalathus, a vulneran-
do, nifallor; siquidem cum spina sit, facil-
lime pungit.
Phasganon, xanthion, uel Lappa apud Di-
oscoridem libro. 4. capite. 139.
Pharmacum Aegyptium, apud Aeciū ser-
mone duodecimo cap. 24.
Pharmacum Galenicū, apud Aecium ser-
mone. 12. capite. 23.
Pharmacum Oxyporum, quod uirtutem
habet cito penetrandi.
Pharmacum Polyes, id est, annosum.
Pharmaceutica uocatur medicinæ pars illa.
que p medicamēta absoluitur perficiturq.
Pharicum, per omnia sapore & gustu nar-
dum imitatur. In potu sumptum, cū men-
tis alienatione & neruorū conuulsione pa-
rallysim adfert. Paulus lib. 5. cap. 53.
Phasiolos, Isopyros, apud Dio. li. 4. ca. 122.
φάσια, palumbus.
Phaselus. Lege, Phasiolus.
Phasganon, Xiphion, apud Dio. li. 4. ca. 23.
Phasiolus. Lege, Dolichos. Habetur et ge-
nus herbæ Phasiolus: Græciq pro legumi-
ne Phasiulus, & phasiolus dicunt, nostri
phaseolum pronunciant, & phaselum.
Phattaga, in Indis animal crocodilo terre-
strisimile, magnitudine catuli melitæ, pel-
le squamosa, & aspera, ita ut ferrum etiam
hebetet. Aelianus.
φάττας, id est, præsepia, uocant dentiū con-
cauitates, una cum momista. f. τραχεῖα.
Momista quid sit, lege, Momistam.
Phatinus panis, a lente sic dictus.
Phaulion, cotonei genus inuenimus: quo
nomine malí quoq genus unum dici me-
minimus.
Phaulion dici oleastrū aliquando, Phocion
grammaticus existimat. Certe φάνλια, oli-
uæ genus est Columellæ, Plinio, & Græ-
cis omnibus.
Phauni. Vide, ἐφιάλτης.

P H E

Phemus, medicamēti nomē, ab Martiano
medico ad coeliacam passionem ordina-
tum, meminit Aecius sermo. 9, cap. 47.

P H I

Phenice, uel Phenix, uel phenicea, hordei
folijs, et spica lolijs, apud Dios. li. 4. ca. 46.
φάσις, id est, palūbarius, accipitris cog-
nomen, qui alio nomine uocatur χαλκίς.
Pherusa, Scolymos, uel Carduuus, apud
Dioscoridem libro. 3. cap. 15.
Pheuxichteron, Aristolochia rotunda. Bar-
barus in Coroll.
Pheronobion, lactuca sylvestris secundum
Zoroastem.

P H I

Phicteris. Vide, Porus.
Philagrius, medicus citatur ab Aecio ser-
mone. 8. capire. 46. item sermo. 10. cap. 11.
Philathropos, Lappa, uel Aparine, apud
Dioscoridem libro. 3. cap. 103.
φιλιόφης, libidinosus, salax, procax, ex Sa-
tyris uel slyenis genitus, ut inquit Theoc.
φιλιατροι, Medicorū studiosi, non ipsi qui
dem ueri medici.
Philomedion, Chelidonia. Dio. li. 2. ca. 200.
Philotrodes, Aspleniu apud Dioscoride
libro. 3. capite. 152.
Philathropos, amicus hominis, pro calcu-
losis confectio apud Nicolaum.
Philistion Medicus, citatur ab Galeno li. 1.
cōmentar. in Hippo. de ratione uictus.
Philistionis fratriis nomē nō lego: libri aut-
em eius Adiutoriorū ab Aurelio magni-
fice citantur.
Philipus Cous primus Empiricen dispe-
cuit ab logica, rationes accipiens ab Hero-
philo, cuius discipulus fuit. Gal. in Isagog.
Philipus quidam Alexandri magni medi-
cus fuit, Anacarnaniensis natione, de quo
lege historiam apud Qu. Curtium lib. 3.

De Philippo, & Chrysippi quodam
discipulo. Et Philippo Epirote.

Non ignobilis medicus Chrysippi discipu-
lus. Apud Antigonom regem, amicum
quendam eius, notæ intemperantie, medi-
ocriter in hydropico morbo implicitū, ne
gauit posse sanari. Cūq alter medicus Epi-
rotes Philippus se sanaturum pollicitare-
tur, respōdit, illū ad morbū egri respicere,
se ad animū. Neq eū res sefellit. Ille enim
cum summa diligētia, nō medici tantūmo
do, sed etiā regis custodiretur, tum malag-
mata sua deuorādo, bibēdoq suam urinā,
in exitiū sese prēcipitauit. Celsus li. 3. ca. 21.
Philocratis emplastrum conficitur ut est a-
pud Celsum libro. 5, capite. 19.

P H I

Philonium, quod inquit Nicolaus, significat amicum nouum.

φιλογέλωσ, amator risus.

Philosophus, haud dubium quin medicus, citatur ab Aecio sermo. 10. cap. 4.

Philumenos, Medicus, citatur ab Aecio, sermone .8. cap. 45. serm. item. ii. cap. 20. φίμωσις, quiādo ita coniecta glans est in cole, ut nudari non possit. Celsus libro. 7. cap. 25. τερπίμωσις, ubi eosq; cōtrahitur cole neruus ne possit amplius deduci. Nascitur, ut inquit Paulus, aut ob cicatricē quæ in præputio concreuit, aut ob carnis incrementum, quæ illic coaluerit. τερπίμωσις uero in genitalium inflāmationibus, quoties deducto præputio glans intumuerit, nec ultra reducto eo operiri ea possit. Et hæc φίμωσις in maribus est. Est autem φίμωσις Græcis nexus, præcipue in peris & sacculis a superiore parte, quoties toto sacculi oris ambitu in angustum collecto, funiculo religatur. Cui nexui simile hoc in Græcis malum nomē inuenit. Nec refert, siat ne operta præputio glāde in summa præputij parte, an deducto eo circa glandem. ubiq; enim contractus præputij ambitus φίμωσις id est, angit et claudit, & ut in sacculis in angustum contrahitur: cōtractoq; eo, sit per se ne operta glās nudari possit, cum operta ea factum id malū est. Fit in fœminarum genitalibus idē hoc malum, clauditurq; hoc modo muliebrium locorum ostium: cauſasq; habet aut exulcerationem, quæ precessit, aut duratā inflammationem: fitq; aliquādo altius, nō nunquam in summo ore, ſæpe etiā in medio ſpacio. Testantur præterea Medici a principio per ſe et natura fieri hoc malum. Sed & id patiētes ἀτρέτους potius uocat, quam phimos: significatq; ea uox, nō perforatas, & in utroq; graue fieri impedimentum in coitu, in conceptu, in puerperio, & mensium aliquando purgatione, ſi que locum obſtruit caro, aut membrana totū occupauerit ſpacium. Hæc Marcellus Vergilius. Cauſam eius & curā require apud Paulum libro. 6. capite. 55. Vide ſupra, φίμωσις.

Phimus, præclusio ostioli uuluae. Curandi ratio eius est apud Paulum lib. 6. cap. 73. φίνις, id est Oſſifragus, auis poſtrema inter aquilarum genera. Alienos foetus cum ſu-

P H I

is alit, quos aquilæ alendi tēdiō eiecerunt. Differt autē oſſifragus ab oſſifraga, ut inquit Barbarus. Quia oſſifraga ſeptimū genus eſt aquile, quæ Barbata dicitur, & ſanqualis: oſſifragus uero, inquit, quem indicauit, laudatus ad coluī uitia. quoniam in teſtinum unum habent, mirabilī natura, omni deuorata conficiendī. Nescio etiam inquit, quā ob rem Ambroſius Fulicā accipiat quam Græci φίνις uocarunt: cum ſit apud Maronem Fulica, ut quibusdam placet, Herodius ex Arato: quē poeta noſter ea parte uidetur imitatus, ubi prognostica tempeſtatum carmini inſeruit. Idem Ambroſius Herodium alio loco Sturnum interpretatus eſt: cū Sturnos Græci φέρα nominent. Hieronymus Herodiū græco nomine appellat. Serenus uero Herodios accepit, quas nos Diomedēas aues uocamus. Pausanias Herodiorum genus maximum, & pulcherrimum, & augurijs quoq; prædictum, uocari tradit ὄκνον. Theodorus Fulicam, quæ ab Aristotele Cepphos, ſive Cenaphus dicitur, intelligit. Hæc Barbatus. Plura Plinius lib. 30. cap. 7. Dioscorides lib. 2. cap. 58. & Aristot. de animal. φίνις, id eſt, Oſſifraga, auis nomen.

Phinus, & φίνεσ græce, utruncq; pro Oſſifrago, recepti quidā scriptores uſurpant.

P H L

Plegmasias, intelligimus aut inflammatio-nes ſimpliciter, aut eas quæ cū febris ſunt. Galenus Aphor. lib. 1.

Phlegmone, eſt hulcus cū rubedine, & du-ricie, cum dolore pulsatili, & febre. Dicitur autem Phlegmone, ἀπὸ τῆς φλεγμός, id eſt, ardere: ideo, q; locū affectum ardere faciat. Vel eſt tumor cum dolore & rubore, & inflammatione citra febrem. Vel Phlegmone, apostema quod eſt, de carnosis particulis tumidioribus, ſimul & inflatis. Vide Galenum lib. de morborū differen- φλεγμόν, quælibet incensio cum tumore et ulcere. ἀπὸ τῆς φλεγμώ, id eſt, ardeo. Lege, Oculorum morbi. Phlegmonum genera require apud Galenum lib. ad Glaucōnē. φλεγμόν τὰς μέτρας, inflāmatio uuluae. Phlebotomicum corpus, quod oppletū eſt cras ſis humoribus.

Phlebotomia, eſt euacuatio humorū uniuersalis, quæ multitudinem humorum euacuat, qui augmentantur ſuper æqualitatem

P H L

ipsorum. Quicenna quarta primi.
Phlegma est sicut aqua mixta cum gypso,
& liquefacta: qui humor delabitur inter-
dum in membra, & fit quasi gypsus lapis,
causatq; podagrum.
Phlegma hyalodes, pituita uitrea, omnium
aliarum pituitarū frigidissima, cruda, nec
dum putrefacta.
Phlomos, Verbascum apud Dioscoridem
lib. 4. capite. 105.
Phlonitis, Onosmon apud Dioscor. lib. 3.
capite. 149.
φλόμως, Enula campana, uel Helenium.
Lege, Helenium.
φλοιῶδες, quod corticis speciem & figurā
habet.
φλοιὸς κατίσ, exustus cortex, id est, cinis
corticis cremati.
φλύκταινα, ή φλύκτισ, tumor pustula, uel
bulla, a φλύω, quod est bullio.
Phlyctena etiam, uel Phlyctis, cornea in
oculo membranæ extuberās vesicula, uel
pustula, ab humore aliquo caussata. Lege,
Pustulas Græci uocant.
φλυκτίδες, pustulæ.
Phlyctis. Lege, Exulcerationis oculorum
affectus.

P H Oe

Phœnicā, græci arborem & fructum simul
uocant, a colore pini facto utiq; nomine.
φοινικόν enim, & φοινισθάται, puniceo
colore rubore est, quo maturi in hac arbo-
re fructus uidentur. Latini arborem Pal-
mam, fructum uero Palmulam dixerunt.
Indicat id Suetonius in Claudio, quem in
conuiuio & inter epulas obdormiscentē,
oliuarum & palmularum assibus ab alijs
incessi solitum, scriptor ille ait. Nostra ętas
una appellatiōe Dactylos omnes hos fru-
ctus dicit: cum tamen proprium genus &
nomen Dactyli quondā haberent, qui in
palmularum censu, prælonga gracilitate
curuati, humanis digitis, quos græci δάκ
τύλος dicunt, similes sunt. Est & auis ei-
us nominis. de qua Plinius libro. 10. Sic di-
cta genti Syagrorum, q; eadem cum pal-
ma fortuna sit, mortuaq; ambæ renascan-
tur: putaturq; auis, ex palmæ argumento,
quæ una in Syagris mortua, ex seipsa, n̄sdē
quibus prius erat pennis referta, renasci
credebatur. Quod an ita sit, alij uiderint.
Vocatur et πάκη, i. poculū ab Dioscoride.

P H Oe

φοινιξ. Vide, Phœnica.
Phœniceus color. Lege, Puniceus. Lege,
item Baia.
Phœnicobalanus, uocatur palmæ fructus.
Phœnicopteras, phœnix herba, apud Dio-
scoridem libro. 4. capite. 15.
Phœnomerides. Vide, Acetabula.
φοινιξ appellatur græce Palma, Vnde uero
fructus dependent, Spache. Est & φοινιξ
herba, de qua infra. Item musicum instru-
mentum, ab inuentore ita dictum: siue ut
alijs placet, quia primum ex doliatrica pal-
ma cubiti eius facti fuerant.
Phœnix, Elatini unguenti, id est, quod ex
abiete fit, cognomen apud Theophr.
Phœnix, aquilæ magnitudine, haud scio an
scilicet fabulose, una in toto mundo auis,
auri fulgore circa collum, cætera purpu-
reus, ceruleam roseis caudam pennis di-
stinguenteribus, cristis faciem caputq; plu-
meo apice honestatē. Plinius lib. decimo,
capite secundo.
Phœnigmi, per cutem, uel in cute data ope-
ra rubificationes, per frictionem factæ ad
corpusculum ipsum tabidū excitandum,
græce φοινιγμοί apud Paulum lib. tertio,
capite decimo octauo.

P H O

Phonaſci, qui uocis exercitio inmodico uti-
tur. cuiusmodi sunt cytharedi, praæcones,
tragoedi. Aecius sermone. 8. capite. 51.
φωχθεῖσ, id est, tostus.
φωνῆσ ἀποκοπή, uox retusa, & quæ in ex-
tremam raucedinem incidit.
φῶσ, nigricans circulus, papillam ambi-
ens, id est, lumen.
φόξοι, quibus est præacuminatum caput, uel
ex fatigatione, quā uocat ὄξυτωτα. quale
Thyestis caput depinxit Homer. in. 2. Ilia.
φοξίχειλοι, labijs eleuatis & prominenti-
bus, quales uulgo uocant Labrones.
φονῆσ ἀποκοπή uocus abſcisio.

P H R

φρεγυμὸς, dentium ordo.
Phragmites. Lege, Harundo.
φρὴν, mens.
φρένεσ, Præcordia.
φρενιστος, uel φρενητος, mentis alienatio ad
insaniam furoremq; deducens. Serenus.
Ex uitio cerebri phrenesis furiosa mouetur
Amissasq; refert frendens amentia uires.
Siue calens febris, iactatos exedit artus,

P H R

Sic et meris succus, seu frigoris efficit aura.
φρύγιον, in hemitritio, & semitertiana hor-
ror, atq; concussio.

Phrycodes febris. Lege, Febris.

Phrygia, Asplenium, apud Dioscoridem li-
bro.3.cap.152.

Phrygiones, appellati uestiū pictores. Pli-
nius lib.5.cap.48.

Phrygitis, apud Dioscoridem lib.3, ca.152.

Phrynion, Paronychia, frutex, apud Dios-
lib.4.cap.57.

φρύγιος, hoc est, rubeta, rana quæ in uepri-
bus uiuit, quanq; prius in aquis est, postea
fit terrestris: pernicioſa hæc ut χερσιθε,
grandissima cunctarū. Magnitudo testu-
dinis paruę, geminis quandoq; ueluti cor-
niculis, ut inquit Plinius lib.9. cap. 41. &
51. dorsum exasperat, inflatq; se irata: tam
proterue audax, ut insiliat in proximum:
quanquam suspicio se frequentius quam
morsu uindicās. Buſſo inde, ut arbitratur
Hermolaus Barbarus, dicta, ueneficiorū
plena, præcipue oſſiculis duobus: quorum
in ſinistro latere inuentum ἀπόκυννον uo-
cant, quia canum impetus cohibeat.

Phrygius lapis, quo infectores in Phrygia
uituntur, aqua & nomen accepit. Nascitur
in Cappadocia. Vide Dioscor. lib.5.ca.132.

P H T H

Phthoem, quam proprieſic Græci uocant,
& Athenienses, hanc interdū Hippocra-
tes Phtisim nominat, quæ pulmonis ulce-
rainsanabilia conſequitur totius corporis,
& cum febre parua, extenuationem. Gale-
nus lib.7. Aphor.16.

φθύν. Vide, Tabes.

φθύνω. Vide, Tabes.

φθειρίασις, morbus pedicularis. Lege, Pedi-
culari morbo.

Phthiriasis. Lege, Palpebrarum uitia.

Phthirion, Stafisagria, apud Dioscoridem
lib.4.cap.158.

Phthiroctonon, Stafisagria, apud Dioscor.
lib.4.cap.158.

φθειρία, pediculatio, morbus: de qua plura
Paulus lib.3.

φθίσις, pupille affectio angustioris facta, de-
biliarisq; atq; etiā rugosioris, in qua pau-
lo maiora ſe oſtentant obiecta. Ratio autē
est ex condensatione ob ſiccitatē proue-
niente. Differt ab ea quæ uocatur Atro-
phia. Si quidem arctat pupillam Phtisis, at-

P H V

totum oculum Atrophia minorem facit, et
humiliorem. Est & pulmonis eius nomi-
nis affectio.

Phthisis ocularis, quādo pupilla angustior,
uel latior ex aliquo capitī morbo fit, ex
quo uifa apparent esse maiora quam ſint.
Phthisis item, ſiue tabes, exulceratio pulmo-
nis, ſiue thoracis, gutturis, aut fauciū, quæ
tuffim & febres debiles adducit, & totum
liquefacere corpus ſolet. Phthisis commu-
niter dicta eſt, quæcūq; corporis ruptio, di-
minutio, tabes, & liquefactio. Phthisis itaq;
dicta eſt corporis diminutio, atq; liquefa-
ctio ab ulcere manans. Dicitur autē Phthi-
sis a uerbo φθινεῖν, quod eſt diminuo, &
corrumpo. Lege, Exulcerationis oculorū
affectus.

Phthisis, Pœonia, apud Dioscoridem libro
tertio., capite.158.

P H V

Phu, quod aliqui sylvestre nardum appel-
lant, nascitur in Ponto, folio Olusatri, aut
Elaphobosci, caule cubitali, aut altiore, le-
ui, cauo, in purpuram uergente, geniculis
intercepto: florib. Narciffo proximis, ma-
ioribus, teneris, radice ſuperius ad digitū
minoris crassitudinem, ex obliquo uilloſa,
in nigri ueratri, aut iunici odorati modū,
capillamentis inuicem cōtextis, flauescen-
tibus, odoratis, cum quadam odoris grauitate,
nardum æmulantibus. Vide Diosc.
lib.1. dictione Phu, φυ. Plin. lib. 12. cap. 12.
& lib. 21. cap. 20. In Pliniū codicibus corru-
pte Aliphu, pro Phu legitur.
φυ, & ipsa dicta ἀχεία νάρδος.

P H Y

Phycis, pifcis. Plin. lib.9. cap.26.

Phycos, Coniza, apud Diosc. lib.3. cap.135.
φύκος θαλάσιον, Fucus marinus: quid reue-
rasit, & eius genera, uide apud Dioscori-
dem lib.4. cap.101.

φυγετλος, tumor nō altus, ſed latus, in quo
quiddam pufculæ ſimile eſt: dolor, diſten-
tioq; uehemens eſt, maior quā pro magni-
tudine tumoris. Celsus lib.5. cap.28.

φυλακός uocant Græci strabonem, cui obli-
qua ſit oculorum acies, abiectaq; a natura
li uenustate.

Phyleteria, Polemonia, Dioscoridem libro
quarto, cap.10.

Phyleterion, Clematis, Dioscoridem libro
quarto, capite.8.

P H Y

Phyllandris, in palustribus nascitur: nec plura de ea traduntur. Vide Barbarum in Coroll.lib.3.cap.141.

Phyllanthion, cognomento dyticon, apud Democritum, ad purpuram tingendam satis celebre: nec præterea quale id sit monstratur. Barbarus in Coroll. Phyllitidis.

Phyllantes, herba, inter spinosas, sed mitior aculeis, & ab radice tantum foliata. Barbarus in Coroll. Phyllitidis.

φύλινος μέγος, unguentum liliaceum, seu susinum.

Phyllis, idem quod Phyllitis, apud Dioscoridem lib.3.cap.120.

Phyllos, Leucantha. Dioscorides libro 3.capite.21.

Phyllitis, foliosus potius cespes quam plan ta, ubiq; ad parietum radices nascens. Egit de ea Dioscor.lib.3.cap.120. Plinius .libro 21.capite.16.

Phyllon, musci generis, apud Dioscoridem libro.3.capite.141.

Phyllophares, Prassum, uel Marrubium, apud Dioscor.lib.3.cap.115.

Phyllostaphylon, Capparis.

Phyma, animal, ut inquit Aelian. in quod si quis oculos intendat, ab eoq; inspiciatur, iu pallorem, maciemq; incidit, idq; diebus non paucis.

φύμα, tuberculum furunculo simile, sed rotundius, & planius, saepe etiam maius. Nā furunculus ouī dumidi magnitudinem raro implet, nunquam excedit: **φύμα** etiam latius patere consuevit, sed inflammatio, dolorue sub eo minor. Celsus lib.5.cap.28. **φύματα**, ulcera & tuberculæ, que circa glandem oriuntur.

Phyranon, Ammoniacum pingue, & resinosum.

φυράνω ή φυσώδες, qui in auribus est spiritus, aut flatus, quem nos vulgo tinnitus, quoties sine grauitate doloris, auditus dissentio fit: qui si exit, nihil infert nocumēti. **φύσιψ**, inter alia uocant etiam virile pudendum. Sunt qui Fustinum item uocant, ut in carmine obsceno, & apud Horatium: Minusue languet fustinum. Vbi Porphyrio Grammaticus, Fustinū, pro virili membro posuit, quoniam fascinantis rebus hec membra deformitas apponi solet. Appellabatur & Verpa apud Catullum. Nam Verpos dicunt Iudeos ex illo Satyrico,

P H Y

Quæsitū ad fontē solos deducere uerpos. Alij infamem uocant digitum. Martialis de Mentula:

Incipit in medios meicre uerpa pedes. Eius foramen ὄντρητην uocatur. Dicitur & Capros. Capreæ uero sunt in natura Camelii prominentes carnes.

Physalis, Vessicaria, uel Halicacabos, apud Dioscor.lib.4.cap.75.

Physiognomia, corpus ex Aristotelis, & aliorum dogmatis dijudicat: nō contemenda scientia, nec impia: Pythagoræ, & veteribus olim in usu habitā, affirmat Gellius.

Physalis, herba, Halicacabo folia similia habet, ut inquit Aecius sermone undecimo, capite uigesimo nono.

Physionus, id est, bene mentulatus. Nam φύσα, follem, σίνος, mentulam significat græce.

Phyteuma: negat se descriptum Plinius, quasi superuacuum, & ad amatoria tantū utile. Meminit eius Dioscorides libro. 4. capite.131.

Phytobasila, Leontopodium, apud Dioscoridem lib.4.cap.132.

P I C

Pica, morbus. **Lege**, Grauidis.

Pica, græce κιτή, plures eodem die commutat uoces: nidificat in arboribus, parit oua nouem. Aristoteles.

Picea. **Lege**, Pinus.

Piceaster, in Hispania potissimum prouenit, ex qua resina, unde postea pīx coquitur, colligitur. Pinus procerior est.

Picerion, **Lege**, Butyrum.

Pici bitumen, **Lege**, πικρόσφαιρο.

Picorum diuersa genera, & uaria nomina, lege apud Plinium lib.11.cap.18.

πικρά, amara.

Picas, Androsace, apud Dioscoridem lib. 3.capite.151.

Picrochali, id est, amaræ bilis homines, & cholera abundantes. Hippocrates in sententijs Cnidij, uel de ratione uictus.

Picus martius, ex uncorum unguium genere in auspicijs habita. Plinius lib. decimo, capite.18.

P I E

πικρός, succus expressus.

P I G

Pignatoxaris, Veratrum album, apud Dioscoridem lib.4.cap.151.

P I

P I L

πιλοι, notæ quæ in uestibus hærentes, eas decolorant. Qua similitudine aliquando in humano uitio, & reliquo corpore maculæ oriuntur, nullo, aut exiguo uitio sum mam cutem tantum uariantes.

Piliscatio. Lege, Pistatia.

Pillulæ nostrates Medici corrupte pronunciant pro pilulæ, a pila denominatae. Serenus uocat Glomeramina his uersibus: Dilue præterea glomeramina quæ gerit intus Clausa aries, inter geminas coxendicis umbras.

Pilulas Cochias, omnes interpretantur capitales, τὸ ἔτυμον non intelligo.

Pilulæ Ascaireth, uel ut alijs legunt, Azeiret, ab Arabicæ linguae interpretibus exponuntur pro capiralibus.

Pilulæ Aureæ, sic dictæ, uiribus & efficacia in exigendis malis succis, auro longe præpollent.

Pilulas Bichichias, arbitror sic dictas, quod tussi medeantur: nisi prorsus Arabica dictio est Bichichiæ.

Pilulæ Castoreæ, a castoreo dictæ.

Pilulæ Arteticæ, sic dictæ sunt, quia pro arthriticis potissimum ualent.

Pilulæ Fétidæ: sic dictas existimant, quia feculentos humores in corpore propellunt: uel ut alijs placet, quia ex male olentibus concinnantur, castoreo scilicet, serapino, & pororum succo.

Pilulæ de Hermodactylis, uocatur, quia ex Hermodactylo potissimum cōponuntur.

Pilulæ sine quib. esse nolo, ab efficacia quoque nomen sortitæ, quod ęgre illis careant ægroti.

P I M

πιμελὴ, adeps, axungia.

Pimpinella, Pampinella, & Bipennula, & Sanguisorba ideo uocatur: quoniam uulnibus iniecta, ferrum & spicula facile, ac circa sensum doloris exigat, folio paruo, orbiculata.

P I N

Pinaster, nihil aliud est, quam pinus sylvestris, mira altitudine, & a medio ramosa, si cut pinus in uertice. Copiosorem dat hæc refinam.

πινακισμοὶ οἱ ἵχθυκροι, scutellæ piscariæ, apud Aristophanem.

Pinastellus, id est, Peucedanum, herbasata-

P I

ria, scilicet, Peucedanum.

Pincerna pluuiarum, Auster uentus: sic dictus uulgo, quoniam pluuias uehementer conciliat.

Pinguedo, siue adeps, est effusio & distributio nutrimenti in membranis, maximope re concreta, cōdensataq; & sensus expers.

Pinna, Concharū generis. Plin. lib. 9. ca. 42. Pinnother, uel Pinnyphylax, comes Pinnae conchæ, id est, squilla parua. Alibi cancer dapis affectator, minimus ex cancerorū genere. Plin. lib. 9. cap. 42. & cap. 31.

Pinnula circa unguies, est excrescentia carnis, quæ partem unguis operit, tam in pedis, quam in manus pollicibus præcipue eminens: sed in pedibus ex offensione interdū, in manibus ex paronychijs oritur. Curam eius require apud Paulum lib. 5. cap. 85. Lege dictiouem, Pterigia.

Pinsiti alijs. Allium pinsitum intelligo id, quod uulgo dicitur pistum & molitū. Columella lib. 6. cap. 6.

Pinfo, uel Piso, in eodē sensu est, in pila tondo, uel molis frango.

Pinula, Trichomanes, apud Dioscoridem lib. 4. cap. 138.

Pinus, & Picea, generi eidem adscribuntur, sed quandam flagitant specierū distinctiō nem. Arbores uulgo cognitæ. Picea pinguior ac tenuior folio est, minus alta, atq; recta minus. Præterea conum minorē & nucleos, nucleos quoq; resina perfusos obtinet. Vtric; foliū capillamēti modo prætenue, ac breuiseta uillosum. Vtrac; crassior, durac; ceu Cupressus. Materies candida, & Abieti similior. Pinus ustis radicib. non pullulat, Picea repullulat. Dioscor. libro. 1. Plinius. lib. 16. cap. 10. Theophrastus libro. 3. capite. 10. & libro. 3. capite. 2. & libro. 9. capite. 1. 2.

Pinus Triuia, Astragalus, apud Dioscoridem lib. 4. cap. 65.

P I O

Piosis. Lege, Exulcerationum quæ in oculis exoriuntur.

P I P

Pipare. Vide, Veponem.

Pipare, uocem emittere. Gallinæ autem dicuntur pipare, sicut oues balare, sues grunire. Pipatio, dicitur clamor plorantis, lingua osca. Colum. lib. 8. cap. 5.

Piper, in Caucaso prouenit, & in Oriente,

P I

Eius duplex fructus: longum, & rotundū.
Plin.lib.12.cap.7.

Piper agreste, id est, Agnus castus, ut inquit Dioscorides.

Piperella, Lege, ἄγριο μόχον, & Haormia. Piperis albi. Tria Piperis genera celebrant scriptores: album, nigrum, longum. Arbores quae gignunt piper, iunipero sunt similes, siliquæ tostæ sole, faciūt id quod uocatur piper longum. Hoc tostum solibus fit nigrum & rugosum, quod gratius est. Hinc illud Persianum:

Rugosum piper, et pallētis grana cymini. Apud Horatii ait Catius ganeq; magister: Ego fecem primus, & alec primus, et inueni piper album. Galenus in Simplicibus piper album docet feruentis esse naturę. Columella lib.12.cap.56.

πιπερί βαρύς αθμόν, id est, piper grauioris ponderis, quale ad compositionem diaclamithes probat Galen.lib.4. de ualeutidine tuenda.

πιπερί γάκιον, Acorus. Verum corruptū hic uolunt Dioscoridis textum lib.1. & legendum esse, Piperapium: quando ita legit Apuleius.

Piper in India nasci, breui arbore, traditur, quæ inter initia prælongū fructum, ueluti siliquam promit. Quod longum Piper est, habet intus aliqd tenue, milio simile, qd tandem imperfectum piper euadit. Id aut suis temporib; adultum, racemos emittit grana ferentes, quæ noscimus. Ea acerba candidum piper faciūt. Longum uero uehementius mordet: & quoniā priusquā ematurescat, decerptum est, subamarū relinquitur. Nigrum tempestiuā maturitate colligitur. Cætera uide apud scriptores. Dioscor.lib.2. Plin.lib.12.cap.7. Theoph. lib.9.cap.22.

Piper Strongile, Myrtidanum, rotundum

Piper apud Hippocratem,

Pipillare. Vide, Veponem.

Pipimna. Vide, Veponem.

P I R

Pira crustumæ, quæ ex parte rubent.

Piralactea, Syria, Decumiana, Pseudodecumiana, Tariana, Onychina, Lateriana, Tyramnana, Acedula, Cucurbitiana, Numidiana, Græcula, Hordeacia, Myrapia, Dolobelliana, Pomponiana, & id genus alia, lege apud Plinium lib.15.cap.15, apud

P I

Barbarum in Corollario, quod incipit, Pi rum Græci.

Piraphalerna, qm in eis uis siccæ abundat.

P I S

Piscatrix, ranule genus in mari.

Pisces quidam dijs sacrati, ut Mullus Proserpinæ, Citharos Apollini, Mercurio Phocas, Libero Patri Cittulus, Apua Veneri, Neptuno Pompilus.

Pisces aspratiles, uel saxatiles, id est, duriores, & asperi.

Piscis austrius. Duo sunr in signifero pisces: Alter notius, siue austrius nominatus, quia ad austri spectat: Alter boreus, quia spectat ad polum arcticum, & regionem borealem. Coniunctio horum pisciū nodus uocatur. Colum.lib.11.cap.2.

Piscis sacer, qui alias Pompilus.

Piscis sacer, qui dictus sit, apud Homerum lib.10. & 16. item Plutarchum, doctiss. disseruit Cœlius lib.7. ca.12. & Gellius lib.2.

Piscina Nymphæa herba, apud, Alexandrū lib.3.cap.34.

Piscium iuscula, Lege, Recentium pisciū.

Piscium fere omnium marinorū tria genera facit Herm. Barb. Nam limosa, inquit, regio planum pisces educat: ut Soleam, Rhombum, Passerem, Harenosi gurgites Auratam, & Deuticen. Saxosum littus Saxonilem, in quibus principatū gulæ tenet Scarus: deinde Turdo, & Merulæ.

Pison, quiddā ueneni quod clam inest nardo. Indica uox.

πιστικόν, e pice fit, separato liquore aquo so, qui supernat pici, sicut serū lacti. Nam expansa quamdiu pix coquitur supra cortinam uellera madescunt, acceptoq; halitu eius exprimuntur in uas. Officinæ uocant oleum picinum. Probatur maxime e Brucia, ut quæ pinguissima sit. Dioscor. lib.1. Plin.lib.23.cap.4.

Pissoceron, secunda apium structura. Plin. lib.11.cap.7.

Pistacia, quæ in Syria gignuntur, pineis nucleus similia sunt, & in nucum genere habentur. Nicander Colophonius Psittacia uocauit. Et alius Nicander Piliscacia. Sunt qui Listacia, ut Posidonius. Leguntur & Istacia scripta in Poetis. Lege de ea Pliniū lib.23.cap.5. Dio.lib.1.cap.179. Serap.cap.59.cap. Pistoch. Gal.de Alimen.li.2.ca.28. Officinae oes fisticū uel fistica hodie uocat.

P I

Piscium recentium ius, græce ζωος ἐν τῷ
νεαρῷ εχθέῳ. De quo uide Dioscoridem
libro secundo.

Pissoceros. Lege, Propolis.

Pisus, Pismum, & Pisa, uni tantum Palladio
genere fœminino dicitur.

Pistrinale, a pistrino. Nam & Plautus pisto
res uocat scrophipascos, tanquā scrophas
in pistrino pascentes. Columella libro se
ptimo, capite. 9.

Pistolochia, Aristolochiæ species quarta, te
nuior quam tertia, densis radicis capilla
mentis, iunci plenioris crassitudine. Hanc
quidam Polyrrhizon nominat, & Satyri
on esse dicunt. De quo uide Barbarum in
Coroll. Aristolochiarum.

P I T

Pitaryasis, idē quod Phthiriasis. Lege quid
sit Phthiriasis.

Pithion, Tussilago, uel Bechion, apud Di
oscoridem lib. 3. cap. 124.

Pituita, frigida est & humida, ad ciborum at
tractionem, & ad articulorum & membro
rum motionem a natura constituta.

Pituitam albam consuevere Medici quidā
uocare aquæ intercutis speciem: quasi ui
delicet sit etiam pituita liuida, uel tanq̄ sui
quidē ratione sit semper alba, sed propter
mixtionem quorundam aliorum humorū
uerum mutet colorem. Galenus libro. 7.
Aphor. 29.

Pituitaria, Stafisagria, apud Dioscoridem
lib. 4. cap. 158. & Alexium lib. 5. cap. 40.

Pituita retenta in stomacho recens, id quod
uulgo Barbari Materiā uocant peccantē.
wītūvīos, id est, piceus.

wītūliṣay dicitur, si quis summis pedibus
ingrediens, tensas in sublime manus, hanc
antrorsum, illam retrorsum celerrime mo
ueat. Hoc exercitamento maxime ante pa
rietem stantes uti solent, quo si quando ab
errent, facile pariete apprehēso, erigātur.
Pityra, uel Pityriasis, morbus quem Sere
nus, Celsus, & Galenus Porriginem uo
cant. Ab Auncenna & Haliabate furfur
uocatur. Siquidem & uox Græca idem so
nat. Decidunt quasi squamæ & furfures
de capite cutis particule: in capillo fit fre
quenter, in barba rarius. ἀπὸ τὸ wītūgos,
quod significat furfures.

Pityriasis, Chamēpitys, uel Aiuga, apud
Dioscor. lib. 3. cap. 176.

P I

Pityusa quid sit, uide apud Dioscoridem lib
bro. 4. cap. 176.

πιτίστφαλτος, nascitur in Apolloniatarū
agro, circa Epidamnū. Ea Ceraunijs mon
tibus deuoluta, impetu fluminis rapitur,
æstuq; in littus expūitur; illic cocta in gle
bas, mistam bitumini picem redolet. Plini
us uocauit pici bitumen, aliquando picem
fossilem: parum rei certa indicatione, & in
qua parum sibi ipsi conuenit, neq; enim po
test aliquid simul fossile & liquidum esse.
Testantur autem Paulus Aegineta, Epi
rich; incole omnes, & res ipsa, concretā sub
stantiā picis bitumē hoc esse, quod nostra
adhuc ætate picandis nauigijis illic in usu
est, ex quo uectigal ea gens non negligē
dum sibi facit. Nascitur autem ad Apollo
niā antiquam ciuitatem, quam Strabo lib
bro. 16. Epyroticam appellavit. Stephan
us ἴλυγιτες dixit esse παταὶ ἐπιδαυρού.

Pityocampe, erugo picearum, aut pinorū.

wītūgīt, panis furfuraceus.

wītūgōt, furfur,

Pityrum, oliuæ genus.

P I V

Piulcum, organum, quod pus extrahit. Ga
lenus Meth. lib. 5.

P I X

Pix nihil aliud est, quam fluxus combustæ
inteda sua resinæ. Modum eius adurendi
docent Dioscor. lib. 1. Theophr. lib. 9. ca. 2.
Plin. libro. 14. cap. 20. lib. 26. cap. 1.

Pix sicca, uel spissa, ab officinis Colophonie
hodie uocatur: tametsi Dioscorides picem
liquidam etiam Colophoniam uocet. An
numerantur eius multa genera: scilicet,
Pierica e Macedonia, Nemeturica apud
Columellam, & quæ in Liguria cōficitur,
& Allobrogica, quæ corticata dicitur, &
Rhetica, & Corracina.

Pix quomodo fiat, uide apud Theophrastū
lib. 9. cap. 2. & 3.

Pix fossilis. Lege, πιτίστφαλτος.

Pix acantha, Chiromion uocant, spinam
quandam Indicam, odoratam. Plin. lib. 12.
capite. septimo.

P I Z

Pizia. Lege, Oculorum desyderium.

PLA

Placentarum genera, & nomina diuersa, le
ge apud Coelium libro quinto, capite trice
simo quinto.

P O

P O L

Polemonia, uel Polemonium apud Dioscoridem lib. 4. cap. 10.
 Polea, sinus caprarum.
 Polentam latini uocat id quod Græci ἀλφιτον, & Arabes Sauic.
 Polimpega. Lege, Corium.
 Polion Veneris, Periclymenum apud Dioscoridem libro .4. capite. 16.
 πολιωσις, humani capilli ante legitimam ætatem, in candidum colorem mutatio.
 Polium, atq; Tripolium non modo locorum diuersitate in quibus utraq; gignitur, sed figura insuper, atq; colore ac proprietatis etiam inter se plurimum differunt. Polium siquidem utriusq; generis, partim in campis, partim in montibus nascitur: Tripolium uero in maritimis tatum locis, que unda maris allidit. Polium habet folia cani hominis similia, unde illi apud græcos nomen Tripolium: folijs Isatidis constat, quemadmodum de utroq; scribit Dioscorides, & Plinius ipse confirmat lib. 26. Nam quod apud Plinium legitur de Tripolio, folio satis grossiore, palmo alto, error est codicis: ita enim legi oportet. Tripolium in maritimis nascitur saxis, ubi allidit unda, neq; in mari, neq; in solo, folio Isatidis crassiore, palmeo caule in mucronē diviso. Hæc enim omnia uerbum fere ex uerbo Plinius ex Dioscoride træstulit. Nicol. Leonicenus in Annotationib. in errores Plinij. Vide Herbarij nostri tomum .2. Polium montanū, quale sit, uide apud Dioscoridem libro .3. capite. 122. Plinium uice simo primo, capite .7. libro .26. capite .7. Theophrastum libro primo.
 Polium, Serpillū, apud Dios. lib. 3. cap 44.
 Polion inter alia quæ significat, etiā ab Aristotele pro pulli asinini simo, qui primū ac repens egestus est, accipitur.
 Pollen, a pollo fit, qui est grossissimus puluis.
 Pollinctor, curator pistriñi: a polline dictū nomen.
 Pollen thuris. Vide. Manna.
 Pollinem, farinam sine flore autumat Plinius in triticō appellari, quod in silagine uocant florē. Hinc pollinctores dicti, confectoresq; pollinis. Hinc pollinaria cribra, siue excussoria farinaria, quæ ex lino fiūt, non ex setis equorum, ad pollinem pur-

P O

gandum. Columella libro .6. capite .29.
 Polyanodynōs, Cicutā apud Dioscoridem libro quarto, capite. 82.
 Polyarchus medicus, citatur ab Galeno.
 Polyonymon, Helxine apud Dioscoridem libro quarto, capit. 42.
 πολυτόσ, puls.
 πολυωπά, quæ largioris sunt succi.
 Si Medici censendi sunt, qui de re medica libros reliquerunt, nō prætermittendī nobis, ot Polybius, Psellus. Scripserūt de salutib; briuictus ratione Enchiridia, quæ habentur. Polybon etiam quendam Hippocratis discipulū facit Aldus Manucius, haud scio an eum, qui nunc de ratione uictus legitur.
 Polycnemon, Cunile bubule similis, appingitur, odoratis corymbis, acri & dulci odore. Dioscorides libro tertio, capite. 107.
 Polycarpos, Polygonum apud Dioscoridem libro quarto, capite .5.
 Polycleti statuæ meminit Galenus de temperamentis libro primo, a fine. Inde nomen sortita, inquit, q; partium inter se omnium competentiam ad unguē habeat. Etrursum in arte medicinali. Nullum igitur horum corpus est mediocritatem habens, sed qualis Polycleti regula ad summum totius peruenit mediocritatis. Plura Beroaldus & Cœlius super hoc loco.
 Polycleti etiam regulæ passim meminit tū potissimum in arte parua, & libro de temperamentis secundo. Nunc statuam, nunc regulam appellans. Vide alibi, Regula Polycleti.
 πολύκουμη, quod succulentum est, & succo abundat.
 πολύκουτα, id est, frondosa.
 Polydos, Cepe.
 Polydes, Saphifragria apud Dioscoridem libro .4. capite. 158.
 Polyidos, Veratrum album apud Dioscoridem libro .4. capite. 151.
 Polyetes, id est, annosum. Sic Aecius pharmaca quædam uocat libro nono, capite uicésimo quarto.
 πολυειδής ἐρίγγιον, Polydes Eringium, Rhaphanus, uel Radicula. Lege, Crommion.
 Polygala, palmi altitudinē petit, folijs lenticulæ: de qua uide Dioscoridem libro .4. capite .143.

P O

- Polygalon, eadem quæ & Polygala, apud Dioscoridem libro quarto, capite. 143.
- Polygis, Anethum apud Dio. lib. 3. cap. 65.
- Polygonatum, idem quod Polygonum, apud Dioscoridem lib. 4. capite. 5.
- Polygonatum alterum, montanum Polygonum, de Dioscoride lib. 4. capite. 7.
- Polygonoides, Clematis apud Dioscoridem libro quarto, capite. 8.
- Polygonaton, Leucantha, Dioscorides libro tertio, capite. 21.
- Polygonum quid sit, vide apud Dioscoridem libro quarto, capite. 5.
- Polymita, plurimis licijs intexta.
- $\tau\omega\lambda\nu\tau\epsilon\nu\gamma\sigma\mu$, Plantago.
- $\tau\omega\lambda\nu\pi\alpha\iota\delta\mu$, multitudo liberorum, & studium pluribus liberis procreandis.
- Polypodium, Filicula, apud Dioscoridem libro quarto, capite. 198.
- Polypyllum, Medion, apud Dioscoridem libro quarto, capite. 21.
- Polypremnos. Ne hæc quoq; satis suspecta quæ sit: nisi q; succo eius ægrotas arbores oblini præcipiant.
- Polyps. Lege, Papauer.
- Polypus, piscis. Multa eius genera vide apud Plinium libro. 9. capite. 29.
- Polypus, morbus, dictus a multitudine pedum. Ut enim illi multas habet incisiones & scissuras, contumescuntq; & increscunt: Polypus sic morbus iste eodem modo. Differt aut Sarcoma, a polypo magnitudine. Celsus diffinit sic. $\tau\omega\lambda\nu\pi\delta\mu$, est caruncula modo alba, modo subrubra, quæ nari ossi inhæret; modo ad labia pendens, narē implet: modo retro, per id foramen, quo spiritus a naribus, ad fauces descēdit adeo increscit, ut post uiam cōspici possit; strā gulatq; hominem, maxime austro & euro flante: fereq; mollis est, raro durior, eoq; spiritū impedit, & nares dilatat, quæ fere $\kappa\alpha\gamma\pi\iota\omega\delta\mu\sigma$ est. Itaq; attingi non debet. Celsus libro sexto, capite. 8.
- Polypi, curationem require apud Paulum libro sexto, capite. 25.
- $\tau\omega\lambda\nu\pi\mu\tau\epsilon\tau\omega\mu$, loca tritico abundantia.
- $\tau\omega\lambda\nu\pi\mu\tau\epsilon\tau\omega\mu$, id est, multi frumenti.
- $\tau\omega\lambda\nu\pi\mu\tau\epsilon\tau\omega\mu$. Vide. $\kappa\alpha\beta\alpha\mu\sigma$.
- Polyrrhizon, Epimedum apud Dioscoridem libro quarto, cap. 22.
- Polyrrhizon, Pistolechia, id est, Aristolochiæ species quarta; a quibusdam etiam

P O

- Satyrion, de quo vide Barbarum in Coriolario Aristolochiæ.
- Polyrrhizon, Polypodium apud Dioscoridem libro quarto, capite. 198.
- Polyrrhizon, Pteris, apud Dioscoridem libro. 4. capite. 196.
- Polyrrhizon, Veratrum nigrum, apud Dioscoridem libro. 4. cap. 152.
- $\pi\omega\lambda\nu\sigma\alpha\mu\mu$, ccorpulentia.
- Polytrichon, Capillus Veneris, apud Dioscoridem libro. 4. capite. 130.
- P O M
- $\pi\omega\mu\mu$, potio.
- $\pi\omega\mu\mu$, Vide, Phœnica. Onyx.
- Poma Arancia, Citria, idem, secundum Marnardum Ferrarensem.
- Poma Montana, Lege, $\delta\pi\epsilon\mu\alpha\lambda\iota\delta\mu\sigma$.
- Poma Nupitalia, Lege, Malus Medica.
- Pomorum diuersa genera, Lege, Mala.
- Pomum, Lege, Nux.
- Pomerium, Græce, $\pi\alpha\gamma\alpha\delta\mu\iota\sigma\mu$.
- Pompili, piscium genus. Plin. lib. 9. cap. 15.
- Pompilus piscis, quare dictus est olim sacer, require ex lectionib. Cœlij. li. 7. ca. 12.
- Pomum Granatum. Lege, Punicū malū.
- Pomi nomē generale existimat Barb. ut complectatur quicquid apud Græcos $\delta\pi\omega\mu\mu$ continet; in quo significato est cū dicitur a Medicis, omne nomen pomum refrigrandi & humectandi uim habere, parum alere, malī succi esse, autumno plus office re. Inde $\delta\pi\omega\mu\theta\mu\mu$, ubi poma custodiuntur. Sed Varro sic dictum existimat, quia potu siccitatibus indiget. Differunt tamen $\delta\pi\omega\mu\mu$, ab $\alpha\kappa\rho\delta\mu\pi\mu\sigma$ quia: $\delta\pi\omega\mu\mu$ uocantur, quæcumq; nihil habent exterius lignosum, τὰ $\alpha\kappa\rho\delta\mu\pi\mu\mu$ uero cōtra, ut malum punicum, pistacia, castaneæ, nuces, similiaq;. Vtrunq; genus Salgami nomine complectuntur latini, a quo Salgamarius. Cœlius diligens coaceruator multarū antiquarum lectionum, lib. 16. capite. 38. rem exactius perpēdens, huiusmodi fere prodita reliquit. Galenus inquit, $\tau\omega\pi\tau\mu\tau\mu\pi\mu$, id est, de alimentis. Oporas uidentur trifariam distribuere. Alios siquidem Demetrios uocat: quo nomine frumenta, leguminæ complectuntur, & id genus alia. Valēt autem Græcum nomen, ac si Cereales dicas latine. Mox aliud genus appellat Horæos, scribitq; a Græcis Horā, tempus id nuncupari, quo exoritur cani-

P O

tula, quod est inquit fere dierum 40. Ex ijs fructibus alios esse tradit, iamiam matu rescetes; alios uero præmaturuisse. Alios in summo esse statu, aut esse post statum, aut ante statum. Addit quoq; se putare nō debere dici Horæos, quod eo tantum tempore enascantur, sed ad eorum distinctionem, qui reconduntur. Inter Horæos uero nominat cucurbitas, pepones, melopepones, cucumeres. Demū de Oporis acturus, eo nomine intelligere uidetur arboreos fructus, cuiusmodi sunt fici, uiue, mora, cerasa, poma, persica, & id genus alia. Salgama priores dixisse, quæcūq; conditanea ad uictum nostrum, in uasis seruabantur. Columel. lib. 13. Hęc uasa dedita opera fieri oportet, patentे ore, & usq; ad imū equilia, nec in modum doliorū formata; ut exemptis ad usum salgamis, quicquid superest, equali pondere usq; ad fundum deprimitur: tum ea res innoxia penora conservet, ubi nō innatent, sed semper sint iure submersa. Salgamarios autem dicunt, qui Salgama uendunt, aut etiā conditunt. Hęc Cœlius.

Pompeius Lenaeus, magni Pompeij liber tus, homo Romanus, sed grāmaticus uerius q; medicus. Plinius li. 25. cap. 1.

Pompholix, est Nil, quod hodie in Myropolis sic uocant. De quo uide Manardum in fine Epistolarū. Epistola de spedio. egit & de pompholige multum Dioscorides libro. 5. capite. 76.

P O N

Pondo libras. Quod genus locutionis frequentissimum est apud scriptores, ut pondo, ponant pro libra. Vnde ueteres auctore Quintiliano dixerunt duapondo, & trepondo, pro duabus, & pro tribus libris. Interdum pondo pro pondere usurpatur. Liuius. Coronalibra pondo. Colum. lib. sexto, capite sexto.

Ponderū signa, rationes, & usum, in liquidis & aridis, mēsurisq; uide in libello Galeni de Ponderibus & Saladini sentētiā de eadem re, infra in fine libri huius.

πόνος, labor, dolor, mala morbī affectio, qua in acutis morbis male ægrī afficiuntur. apud Galenum libro secundo, de ratione uictus in morbis acutis.

Pontica; nux, id est. auellana; sic dicta, quod in Asiam, et Græciā prima uenit ex Poto.

P O

Falso Macrob. castaneas nuces interpretatur, ponticas. Sūt qui & Alareas nuces cognominent.

Pontica radix, sic appellatur, quam hodie uocamus Rheuponticum.

P O P

Popismi quondam magno in usu habitū aduersus fulgetra, ut inquit Plinius, & succinit in Fastis Ouidius.

Poples, posterior incuruatio genu. Plinius 28. Poplites inquit, alternis genib. imponi. Populeon medicamentū, quod ex floribus populi conficitur conuuentibus. Compositionem eius lege apud Galenum lib. 4. de sanitate tuer.

Populeum Myracpon, unguentum populeonis: quod uulgo sic uocatur.

Populorum & gētium uariæ descriptiones apud Solinum capite. 25. per totum.

Populi Phanistorum patulas habēt aures, adeo, ut illis totum corpus contegant. Solinus capite. 30.

P O R

Porcas hodie Campani uocant puluinos, si ue hortulos in quibus ueluti sulcatim sua cuiuscq; generis olera seruntur. Id genus & Areæ dicuntur multis locis, apud Columellam quoq;. Item,

Porcæ sunt in agris elata terra inter duos sulcos, ab eo dictæ, quod frumentum porrificant. Nam cum sic aratum est, ut inter duos latius distantes sulcos mediis cumulis sicciam sedem frumentis præbeat, ea porca est. Rusticeasdē Liras uocat. Hinc in porcatum semē elegāter dictum, per porcas ingestū. Apud Plinium legimus Porculēta uocari ab Vmbris & Marsis, inter ualla intermissa ad uicinos pedes inter binas uites arationis gratia. Idem Porcellas uocabulo diminutionis uocat. Autem Grammatici, Porcas in agris dictas esse, quod porrificant. i. prohibeant aquā frumentis nocere; uel quod porrident frumentum. Mensura autē Porcæ, est in longitudine. 25. pedum, in latitudine. 30. Columella libro secundo, cap. 10.

Porculator propriis dicitur, qui curat porcellos lactētes: porculatio nutricatus porculorum. Columella lib. 7. cap. 9.

Porceta uocatur, quæ semel peperit sus.

πόνος ἀκούσικοι, seminales aurium uiæ.

πόνος σωρευτικοί, uiæ feminales.

P O

Porrigo. Hanc sic nobis pingit Celsius libro 6. cap. 2. Porrigo est, inquit, ubi intet pilos quasi squamulae surgunt. Haec quoque a cute resoluuntur, & interdum madent. Multae sepius siccæ sunt. Id euenit modo sine ulcere, modo exulcerato loco, modo cum malo odore, modo sine odore, fere in capillo, rarius in barbitio, interdum in supereilio.

Quam Serenus ita describit:

Est insensibilis morbus, & noxia firma,
Cum caput immensa totū porragine cingit
Copia farris, uti frondentibus edira saxis.
Et Iuuenalis Satyra secunda:

Sicut grex totus in agris

Vnius scabie cadit, & porragine porci.

Porrigo etiam quid sit. Lege, Pityra.

Porri caput, id genus Porri intelligit, quod uocant capitatum: ad differētiam eius cui sectiuo nomen est: cui autoritatem dedit Nero, uocis gratia uescēs eo ex oleo omnibus diebus per menes estatis. Antiqui uolentes facere capitatum Porrum, silice, uel tegula subiecta dilatabant. Columella libro undecimo, cap. 3.

Potro Tarentinum, alio nomine dictum, Porrum sectuum.

Porridæ, uermiculi iudem qui et Prassocrides dicti.

Porrus, & Porrum, utruncque dicitur.

Porocella, a poro, id est, tofo nomen habet: quasi ramicem tofaceum appelles.

Porcus Troianus, per metaphoram olim dictus, refertus intus condimentis plurimis: sicuti equus Troianus militibus. Macrobius aucore.

$\pi\omega\gamma\sigma$, prima producta, Græci uocant in lapidis duriciem concretam aliqua parte materiali corporis, uidelicet ossium cicatricem: que ubi natura os exigit, neceſario querenda: ubi contra naturam ea concrescit, mendicamentis disincienda. Pro quo sciendum est, $\pi\omega\gamma\sigma$ græcis esse terreni quopiam generis, quod durissimum & solidissimum sit. Ideoque passim a latinis græcum $\pi\omega\gamma\sigma$, tofum dici: quod id terreni genus omnium durissimum sit. Ex ea imilitudine in corporibus nostris Græci $\pi\omega\gamma\sigma$ dixerunt lapidofas duricies, que ex podagrīs, articulariue male in articulis, uel per se in alijs corporis partibus concrescunt.

$\omega\sigma\sigma\nu\chi\mu\alpha$, abcessus, id est, $\alpha\pi\sigma\tau\sigma\kappa\mu\alpha$, quod ad radices unguium coit.

P E

$\pi\omega\theta\sigma$. Vide, Pedem.

Porphyranthes, Lilium sylvestre, apud Dioscoridem lib. 3. capite. 138.

Porphyrathes, Hiacynthus apud Dios. lib. quarto, capite. 66.

$\pi\omega\varphi\mu\gamma\sigma\iota$. Lege, Purpuræ.

Porphyrides, ex auium sunt genere: a Porphyronibus diuersæ, sicut ab utroque Lathiporphyrides, siue Adiporphyrides. Porphyrones a nobis uisi sunt in agro Patuino, inquit Barbarus, allati ex Hispanijs, quas ibi Thalamones appellat, quasi thalamorum & pudicitiae custodes. Et scribit Athenæus, uolucrem hanc pudicitiae habere sensum: ac significare id patrifamilias in cuius domo alitur, non uoce quidē, aut omnino aliter, quod suspendio: nisi Telamones, quasi nutriculas dictas putet. Ita enim græci altrices uocant. Porphyroni similis est, que Tetraz appellatur, ut Athenæo placet, gallos g̃llinaceos uincens magnitudine.

Porphyris, Anchusa, apud Dio. li. 4. ca. 26.

$\phi\omega\varphi\mu\rho\epsilon\iota\delta\epsilon\varsigma \chi\omega\mu\alpha$, purpure similis color.

Porphyrus, palmi est magnitudine, capite candidissimo, reliqua purpureus, morsus innocuus, edentulus enim est. Inuenitur in Indiæ locis uadosis. Cæptum, cauda suspendunt, uiuentisque ex ore defluentem liquorem legunt, in uasculis æreis. Alterum item ex iam defuncto liquorem nigrum, similiter in altero uase excipiunt: & hic quidem in esculentis, seu poculentis grano se simi datus, tabe lenta unius, seu duorum annorum paulatim enecat: ille more cicutæ statim perimunt. Aelianus.

$\omega\sigma\pi\tau\iota\varsigma$. Lege, Δάμαλαι.

Portulaca sylvestris, Telephium Dioscorides libro. 2. capite. 207.

Portulaca sylvestris folia habet pusilla, ad satiū accedentia, sed latiora, hirsutiora. Nascitur in petrosis, nonnunquam in hortis. Folia oleæ habet, minora multo, plura, & tenera; rubentes cauliculos ex una radice multos in terra sessiles, qui manducati bonum succū pariunt, uiscosi, & aliquantulū falsi. Dioscorides li. 2. Plinius li. 25. cap. 15.

Portulaca. Vide, Andrachne.

Portis, & Portax, id est, iuuenga græce.

Porus, iter per quod genitura in urinę uias defertur.

Porus, id est, anus, qui excremētis addictus

P O

est, quem latini tum podicem, tum anum vocare consueuerunt. Ab Arabibus Phuteris appellatur, quia græci σφιγκτῆρα nuncupant, ab arcendo, constringendo, ut docuit Galenus. Id uero uerbum græcum nominat σφίγγειν. Appellant item σιφανοφ, καὶ δακτύλιοφ, id est, anulum, & sedem. Plinius.

P O S

Poschia. Lege, Aegylops.
Posculenta, propoculentis. Quanquā & a posca posculentum deduci potest.
Posca, uel Pusca, oxycratum, uel acetum aqua mistum, græci etiam Phuscam, Insubres, & Ligures Padaui, uinū fecatum, siue Loram uulgo fere poscam nominant. Alij uinum & aquam mistam simul intellegunt.

Possidoniūs quidam celebris medicus celebratur a Paulo ægineta lib. de simpl. med. facultat.

P O T

Potamogiton, Trípolium apud Dioscoridem lib. 4. capite. 136.

Potamogiton herba, apud Dioscoridem libro quarto capite. 102.

Potamogiton, Limonion, Beta sylvestris, apud Dioscoridem libro quarto, capite decimo nono.

ποταίνιαι, recentes polentæ apud Hippocratem libro secundo de ratione uictus acutorum.

Potera, Capparis, Magice.

Poterion, apud Dioscoridem libro tertio, capite. 16. Plinius libro uigesimo quinto, capite. 10. lib. 27. cap. 12.

Pothos duplex, Alterum genus hiacynthi flore. Alterum sine colore candidum, quo sepulchra coronabant: a quo & nomen, quasi desideratis esse dicuntur.

ποτυριάσι quid sit, lege, Pityra.

Potestate esse, secundum Galenum tertio Tēperamentum, quod quale dicitur, tale nondum est, sed potest tale esse, ut hominem qui modo natus est, rationalem, & auem uolatilem, & canem uenaticum, et equum celerem: scilicet quod eorum unūquodque futurū omnino est, si nihil id extrinsecus impediat, hoc ceu iam adsit, appellantes. Potio muscata, a musco sic dicta.

Potio sancti Pauli, est apud Nicolaum: an illius. s. Apostoli, ipse uiderit.

P R

P R A

πρεωτίστα, Poetę inter septum nominant, ut scribit Eustachius: deflexo uerbo ab πρό, καὶ ἰδεῖν, ut sit προβλεπτικόν, οὐ προγνοσίκα τὸ μέλον τος φρῆνος, id est, prævidens, ac futura præcipiens mens.

Praefinus color. Lege, Virdis.

Praessij descriptionem uide apud Dioscoridem libro tertio, cap. 118.

Præfocurides, uermiculi qui porros, brassicam, & lactucam corrodunt.

De Praxagora nihil insigne lego, & quod ab Aesculapio genus duxerit, discipulūs habuerit longe excellentissimum Philotimum, cuius meminit Galen. lib. Method. 2. Citatur & Praxagoras a Galeno aliquoties, tum in diffinitionibus potissimum.

P R AE

Præcedens causa. Lege, Caussarum.

Præcedentia signa præsentia. Lege, Signū.

Præcedentia signa subsequentia. Ibidem.

Præcedentia futura. Ibidem.

Præcidanea, a præcidendo: quemadmodum succidentia a succidendo: et erat hostia pro frugibus.

Præciae. De his Vergilius, purpureæ præcie. Existimat Seruius dici Præcias, quasi præcoquas, ex eo, q[uod] & cito maturescunt, & ante alias sole coquuntur. Columella libro tertio, capite secundo.

Prædatio, cibi abstractio, apud Aurel. lib. 1.

Prædationem cibi, Cœlius Aurelianus dixit pro subtractione & abstinenia.

Principiæ caussæ, προκαταρκτικæ, hoc est, initiatrices, atq[ue] externæ.

Præliganeum uinum, a prelegendo.

πρεμνόσ, robur, truncus, ramus, caudex ex arbore.

Prænotio, est scientia prænoscendi & præsciendo accidentia corporibus nostris nonnū quam obuentura.

Præputium, pellicula exterior, quæ colis glandem tegit, & quam Iudæi circumcidunt: unde Apellæ dicti.

Præputij constrictio quomodo curanda, & quid sit, require apud Paulum libro sexto, capite quinquagesimo quinto.

Præputium mutilum quomodo restituendum, uide, 14. Method. Gal.

Presbiter Indus. Citatur eius pharmacum ad calculosos ab Aecio sermone undecimo, capite undecimo.

P R

Præsentia futurorum. Lege, Signum.
 Præsentia signa. Ibidem.
 Præsentia præcedentium signa. Ibidem.
 Præsentia signa prius factorū. Lege, Signū.
 Præsiderare. Vide, Siderationem.
 Præsidarij malleoli, qui quasi in præsidio re linquuntur, uitiumq; tutela; quales sunt fructuarij. Est in uite palmes, quem quidam custodem, alij resecem, nonnulli Præsidiorum appellant; a Columella alibi subsidiarius quoq; nuncupatur. Col.lib.4.cap.16.
 Præsepium, herba Atractylis, apud Diosc. lib.3.cap.106.
 Pressus color. Lege, Ater.
 Pressantur, que cuncte agnati corporis uacuos meatus obtinent. 4. Meteor.
 Pressatilia sunt, que pulsæ colligere sese possunt, intro recedente superficie, non distracta, nec alio demigrante parte alia: id quod aqua facit, quippe quæ in sublime resilire soleat. Aristot. 4. Meteor.
 πρησήρ. Lege, Fulmen.
 Prester serpens, ictum extemplo sideratione quadam reddit immobilem, ac mente alienum; mox pilis defluentibus, cum pruriitu, ac uentris solutione absimit.
 Præterita futurorum. Lege, Signum.
 Præterita præsentium, Ibidem.

P R I

Priapeion, Viola purpurea, apud Dioscor. lib.4.cap.123.
 πριαπισμός, cum coles in longitudine & latitudine totus augetur, nullo stimulante ad libidinem desyderio, aut acquisito calore. Galen, de locis affect. libro. 6. capite. 6. Deducta denominatio a Priapo scilicet. Nam hunc, ut cui suapte natura huiusmodi coles esset finixerunt, atq; pictura descripserunt homines.
 Priapismi curatio, apud Galenum late lib. 14. Methodi.
 Primitua ficus, id est, grossus. Sic enim Latini, quos Graeca lingua Olynthos uocat. Princeps animi pars, que regit, gubernatq; in profundo cerebri constituta.
 Principia uocantur, que cū nō sint ex alijs, neq; ex alterutris, ex ipsis omnia alia sūt.
 Principia rerū naturalium, secundum Philosophorum opinionem, uide apud Vitruvium lib.2.cap.2.
 Principales corporis partes, caput, pectus, uenter.

P R

Principia genitalium, id est, preputiū, colis, secundum Plinium.
 Principiū morbi, primariam significat morbi accessionem, que nullam adhuc obtinet latitudinem: & item eam, que ad aliquod tempus, non tamen multum extendatur: necnon primum ægrotationis tempus. 1. Prædictionum Apho.12.
 πρίσματα τε ξυλά, racementa ligni.
 Pristes, piscis marinus in Indico mari. Plin. lib.9.cap.4.
 P R O
 πρόκα. Lege, Cemas.
 Proca, dama. Alij pro primogenijs ceruī accipiunt.
 Procampon, Abrotonum, apud Dioscoridem lib.3.cap.27.
 Procardion, quod uberibus subest in recessu quodam & cauitate. Eandem rationem habet quod dicitur ὑποκάρδιον, καρδιά.
 προκάρπιον. Vide, κάρπω.
 προκαταρκτικαι, caussæ uocantur, id est, eius dentes, quæ dum aduersam ualeitudinem crearunt, separantur: ut frigus, lassitudo, calor, cruditas. Galenus de caussis. Lege, Caussarum.
 Procatarchontes, caussæ eadem que & Procatarcticæ.
 προκαύμαται, id est, præcedentes, siue internæ caussæ, quæ ab euidentibus uel præparantur, uel coadiuantur. ut sanguinis abundantia, nutrimenti copiæ soboles est. Galenus in Isagog.
 Procheton, Tuſſilago, uel Bechion, apud Dioscor. lib.3.cap.124.
 πρόχειλον, labiorum prominens pars.
 Proceritas. De corporū quorundam immunitate & monstrositate, uide Solinū cap.5.
 προχειλτρον, cauitas quæ inest labro superiori.
 προχæντηρ, grandius femoris caput, apud Galenum lib.2. Anatomiæ.
 Procomion, Polenta ex hordeo recenti, aut etiam ex hordeo nondum tosto.
 Proconnesus. Lege, Cemas.
 Proculus, Temisonis sectator, scripsit de tardis passionibus.
 Procientia uulnæ, malum foeminarū graue, et quod magna naturæ iniuria sentitur. Fit autem, ubi quæ debuerant intra feminas latere, ad naturalia, earumq; ostiū præcidentia, graui periculo foras spectant. Pa

P R

tiuntur id mulieres aliquando ex alto lapsæ, ruptis quæ interaneum id continent membranis. Nonnunquam in difficulti puerperio, extractas secundas ea pars sequitur. Fit ex uulnere etiam. Sæpe quoq; animi perturbatiōe. Habet item alias cauſas.

προκλητικὰ ὄντων, expressiua, eductiua, prouocatiua urinæ.
Procyon. Horatius ait in carminib; Iam procyon furit. Dicitur hoc sydus græca uoce Procyon, quasi ante Canem exoriens. De quo M. Tullius. Ante canem procyon Graio qui nomine fertur. Hoc sydus, ut autumat Plinius, apud Romanos non habet nomen: nisi uelimus intelligere Caniculam, hoc est, minorem Canem. Exoritur cū Leone, ut docet Higynus. Colum. libro.ii. capite.2.

Prodromi uocantur Etesiae uenti, ex eo, q; præcurrunt, anteceduntq; exortum Canicula. Ioannes Baptista dicitur est Prodromos, tanquam præcursor Domini. Columella lib.ii. cap.2.

Productissimum, longissimum, procerissimum. Colum.lib.3. cap.10.

Prodicus Selymbriæ natus, discipulus Hippocratis. Instituit quam uocant latraleptacen. Reuctoribus quoq; Medicorum, ac mediaстinis uectigal inuenit, ut inquit Plinius lib.29. cap.1.

Prodicus scriptor uetus, scripsit de natura hominis quedam, quæ citantur ab Galeno libro de naturalibus facultatibus.2.

Prodigia formidata, uates sæpe interpretantur. Diuumiri ad hoc creati procurabant, eorumq; auerrandorum, id est, auertendo rum gratia supplicationes ad omniū puluiaria decernebantur, thus, uinumq; publice dabantur.

Profluuiæ, abundantia fūsæ, idem.

Prognipeon, locus balnei, ubi ignis preclusus æstuat. Adiacet, inquit Plinius, unctuarium hypocauustum: adiacet Prognipeon balnei, præterea calidarium, frigidarium, quod Apyrotum Athenæus uocat.

Progemmet, gemmas emittat. Columella, lib.4. cap.24.

Proglossis, turbinator linguæ pars.

Prognosticon, est scientia tum futurorum, tum contingentium.

Proluuiæ, stercore. Verg. Fœdissimauentris proluuiæ. Colum.lib.8. cap.3.

P R

Promanus, digitus ἀντίχειρε.

Promercales res dicuntur, quæ uenales inter mercimonia proponuntur: sicut a Suetonio Promerciale aurū dictum, ab Aulo Gellio Promercalia, quæ uenui subiunctur. Deniq; quicquid pro mercede distrahitur, id Promerciale dici potest. Alibi ait Columella. Consimiliter pecuniam neq; in pecore, neq; in alijs rebus promercalib. occupet. Columella lib.1. cap.8.

προκόπα, cui anteriores comæ nutriuntur. *προδόστες*, Græci uocant eos, quibus dentes prominent.

πρόφιλτρον, cauitas quæ est in labro superiore.

προφυλακτική, id est, præseruatrix, Medicinæ quædam pars, antequam morbus incedat, uel ne incedat adseruatio, & præseruatio.

Propago, eyn yngegraben Reb.

προφάσια, passim apud Hippocratem pro causa interpretatur. Galenus.

πρόπωσις, oculi a sua positura motus, uel procidentia cū inflammatione ex uiolento ictu, uel ex uiolenta facta strangulatione: siue ut placet Paulo Aeginetæ, siue tuniculæ procidentia, quæ erosa, aut rupta cornea fit. Ea cum nondum creuit, quod muscæ capitifilis est. Myocephalon, id est, muscæ caput appellatur: cum uero amplior creuerit, ut acini uuæ similis sit, Staphyloma dicitur, quasi uuatio: ubi ultra palpebras transferit μῆλον, uel pomum; et si obcalluerit, clavus, κλαῦθαι.

πρόπωσις, ruptura cornea.

πρόπωσις τῆς ὑστέρας, uulux ipsius procidentia.

Propolis, in aliwearib; apum continetur, inter coria & ceras media, crassioris materia, ueluti gumi, additis aliquando florib; nondum tamen cera, sed fauorum stabilimentum, qua omnes frigoris, aut iniuriæ aditus apes obseruant, magni ad medicamenta usus. Etiam Plinius libro.ii. cap.7. ex apibus præcipue fieri dixit, ex gutta, quam populi arbores in folijs ferunt. In quibusdam Græcorum codicibus Metyn appellari inuenio, & Pissoceron.

προπόματα, pocula, propinaciones.

προφυλακτικά, medicamenta præseruativa, quæ locum ipsum affectū premuniunt, ne plures subide humores illabētes suscipiat.

P R

Propomata, dulces prælibationes ex uino
& melle præparatæ.

Prosopites, Arction, apd' Dio.lib.4.ca.108.
 $\pi\acute{\rho}\sigma\sigma\pi\omega\mu$, faciem appellant Græci, quod in-
ter caput & collum hominis est, ab re no-
mine imposito.

$\pi\acute{\rho}\sigma\omega\mu\omega$, labiorum mutuus congressus.
Dicitur & $\pi\acute{\rho}\sigma\omega\mu\alpha$.

$\pi\acute{\rho}\sigma\tau\alpha\rho\chi\acute{\nu}\omega$, ægros exicco inedia. Utitur
eo uocabulo Galenus aduersus Medicos,
nimia inedia ægrotos emacerantes, & con-
fidentes.

Protarchus, Medicus.

Proton, Veratrū nigrū. Diosc.li.4.ca.152.

Protogonon, Semperuiuum, apud Diosco-
ridem lib.4.cap.91.

Protopathia, primarius affectus.

$\pi\acute{\rho}\omega\tau\alpha\pi\theta\zeta\sigma\omega$, ijdem sunt morbi; ex pitui-
ta siquidem gignuntur ut plurimum, ner-
uosq; afficiunt; nituntur articuli, motumq;
indispicantur.

Prouidentiæ uocabulum quam late pateat,
uide apud Galenum in enarratione Prædi-
ctionum Hippocratis, cap.2.

P R V

Pruina, ros est concretus, $\delta\acute{\rho}\sigma\pi\acute{\alpha}\chi\omega$ com-
posito nomine dicta, ros semiconcretus,
quasi ros pruinosis. Arist.lib.1, de Cœlo.

Prumula. Lege, Prunum sylvestrem.

Pruna Hiberica, id est, Hispanica.

Prunorū limū arborū, Græci $\lambda\acute{e}\iota\chi\acute{\nu}$ uocat.

Pruna Badria, Madrya, id est, Damascena.

Pruna Damascena, e Damasco Syriæ iāpri-
dē ante ætatem Pliniū in Italia nascebantur.

Pruna mixa, quibus similis est Persicus Ae-
gyptia, nisi q; poma Aegyptiæ rubescunt.

Pruna Melina. Lege, Prunorum genera.

Pruna omnia post Catonem in Italia cœpis-
se, manifestum est.

Pruna Persica. Lege, Malus Medica.

Prunorum genera fere inexplicabilia, uer-
sicoloria, nigra, candida, quæ a comitatu
frugis & hordeacea. Alia eodem colore, se-
riora, maioraq; Asinina cognominata, ob-
uilitatē. Sunt & Onychina Columellæ ni-
gra laudatoria. Sunt & Cerina, siue Cereo-
la, atq; Purpurea, necnon Armeniaca, de
quib; dictū. Habetur & insita Nucipruna,
quæ in facie parentis succū præferunt, Nu-
ciprunaq; uocantur. Hæc & Cerina, & syl-
uestria ubiq; nata, quæ ut uuæ autumno,
cadis usq; ad alia nascentia conditūtur. Re-

P S

liquorū uelocitas trāsuolat cito marcescen-
tium. Iam pridem, inquit Plinius, malina
appellari cœperūt malis insita, & amygdala
lis, intus in ligno nucleus amygdalæ, nec
aliud pomū ingeniosius germinatum est.
Prunus Aegyptiæ, magnitudine insigni, nō
dissimilis spinæ Syriæ, pomo mespili, li-
gno intus grandi, ac rotundo.

Prunum sylvestrem Vergilius spinum uo-
cat in uersu: Spinos iam pruna ferentes.
Et, ut autor est Galenus, in Asia Prunon
dicitur, & nos eam uulgarī uoce Prumu-
lam uocamus.

Prunos. Lege, Prunum sylvestrem.

Pruna Hispanica, Damascenæ præpollent.
Galen, de sanitate tuenda lib.5.

Prunus κοκκιμελέα græce. De cuius iuua-
mentis lege Dioscor. lib.1, cap.176. Pliniū
lib.15, cap.13. Theophr. lib.3, cap.16.

Prurigo, morbus scabiei. Serenus,
Illitus sudor, uel copia nobilis escæ,
Sæpe graui scabie correptosasperat artus.
Pruritus, salsus uocatur, qui ex phlegmate
salso prouenit. Utitur eo uocabulo Quin-
tus Serenus.

P S A

Psammos, harena.

Ψαμμισμός, qui arte fit arenam fluens su-
dot, sic Paulus uocat Aegineta. Nam sabu-
lum Ψαμμός dicitur.

Ψαφαρόν, quod scabrum & squallidum est.

P S E

Ψελίζεδη, id est, balbutire. Sicut linguae ui-
tiū est, nō uocis, sic τραυλίζειψ, eiusdē uer-
bū significatiōis in sermone Græcorū, pro-
non potente lingua exquisite eas dearticu-
lare uoces, que per τ, & ρ, proferūt: qua-
lis est hæc ipsa traulosis, & alię similes, tra-
chi, tribi, troches: q; h quidem omnes exi-
gunt linguam implicantem, ac prioribus
dentibus inchoantem. Quum igitur in qui-
busdā fuerit imbecillior, peius formatur,
& sonum τ, & ρ, nequit dearticulare: sed
ad τ, & λ, labitur. Galen.lib.6, Aphor.32.
Ψελότης, balbuties.

Psenes, culices ficarios uocauit Arist. etiam
si quidam corrupte legunt Pseras. Dicun-
tur autē Psenes, quasi galbae. Nam & Pse-
nes Poetę cū dicunt, caluos & glabros in-
telligūt: ut est apud Poetam Symonidem.
Nos tñ galbas, esculi uermiculos uocam⁹.
Pseudobunium, apud Diosc. lib.4.cap.126.

Ψευδοκασια, Cassia adulterina, de qua Hermolaus Barbarus in Dioscor. libro primo sicciscribit: Habetur & Cassia odoratae genus herbæ, ut in Thymelæa, siue potius Chamelæa demōstrabimus. Aliud etiam numen genus est, quam ætas nostra Cassiam appellat, & cognomento fistulæ ab aromaticæ, lignæue discriminat, ueteribus ignotam perinde ut fere nobis modo lignæ: alioquin in nostro quondam orbe seri cępta, extremiq; imperij Romani margine, qua Renus alluit. Vixere in aluearijs apū solita. Etiam si color aberat ille torridus sole, atq; ob id simul idem odor. Ceterum sci re oportet, si quando Cassiam syringā, hoc est, fistulam, in antiquis autoribus legere contigerit, nō pro ea capienda esse, quæ nunc Cassia fistula dicatur, colore rubro nigrans, laminis intus carnosis, quas parietinæ discludunt, seminibus siliquæ cerasitæ, ad deñciendam bilem ustam mire ualens: sed pro lignea, siue aromaticæ, cuius una quoq; species ab ipso Dioscoride, plantea syrinx, id est, lata fistula nūcupari cernitur. Cassius certe Felix, si modo liber eius est, qui circumfertur, appellatione fistulæ simpliciter Cassia odoratam, siue aromaticam intelligit. Inuenio tamen apud Græcos autorem, qui Paulum & Oribasium ita loquentes induxit: Cassia syrinx aduersus flauam bilem prodest. Et item eos, qui præter naturam pallescunt. Item anginas, & laterum dolores, & peripneumonicos. Hęc Paulus. At Orobasius: Refrigera raria ea, inquit, iocinoris calores intemperatos. Hanc recentiores Græci calidam & humidam abscessu primo perhibēt. Idem fere Mauritani, de Cassia qua bilis per alum detrahitur, & propterea cathartice dici potest. Nam aromaticæ, siue lignæ ex calfacit, atq; siccat abscessu fere tertio. Porro Cassia cathartice partim in India, partim in Aegypto nascitur, folio iuglandis. Alexandriæ sibi uisam Ponticus Facinus retulit, dum ista proderem. Siliquas habet prælongas, ac teretes, utrinq; fastigiatas, duo fere pedes proceras, carne intus nigra, gustu prædulci, sed plane medicato: lignis distinguentib. membranis, & ossibus siliquarū intercursantib. ut prædicti. Eligunt ponderosam, collucētem, plenā, & quam si concusseris, inclusa intus ligna

non sentias. Negotiatores in hortis Alexandriæ nascentē præferunt. Iam & Asia communis facta dicitur. Seritur & apud nos, uerū frustra: quia nec ad frugem pertinet, & celeriter opprimitur. Quid sit Myrrha Cassia Hippocrati, cuius semē laudat uolumine fœminarum morbis dicato, συνέργης, inquit, καροσίας τῶν καρπών, haud scio reddere. Nisi quis pro Smyrri herba ceperit, cuius cibo menstrua fœminarum iuuari constat. Strabo Cassiam odoratā e stagnis colligi, non solum ex arboribus in Arabia felici, quosdam in India, maiorem eius partem existimasse prodit.

Ψευδοκυννωμάτου, Cinnamomum adulterum, in ualidi odoris, solutariumq; uirium. Vocatur etiam Zingiber, cum tamen sit Xylocinnamomum, præbensq; quandam Cinnamomi faciem. Est autem lignosum Cinnamomum, farmēta longa, robustaq; ferens, odore longe Cinnamomo inferiore. Sunt qui Xylocinnamomum a Cinnamomo differre dicant, quod ab natura eius abhorret. Barbari super hoc Corollarium adscripsi. Ipsum lignū in fastidio est, propter origani acrimoniam, Xylocinnamomū uocatur. Precium in libras. 20. Quodam Cinnami (nam & Cinnamum dicitur) duo genera tradidere, candidus, nigransq;. Et quondam præferebatur candidum. Nunc contra nigrum commendatus, autore Plinio, atq; etiam uarium præferunt candido, certissimo argumento, si sit scabrum, atq; ut inuicem tritum contumaciter frietur, & inhorrescat. Improbatur molle imprimis, aut cui albicat cortex. Ius eius a Gebannitarum rege solo proficisciatur. Is edicto mercatu uendit. Precia quondam fuere in libras denariorum mille. Aut id parte dimidia est, incensis (ut ferūt) syluis ira Barbarorum, aut etiam forte fortuna. quoniam Austritam ardentes ibi afflare solent, ut estatisbus sylvas accendant. Coronæ ueteribus siebant ex Cinnamomo, interrasili auro inclusæ. Radicem eius magni ponderis aureæ pateræ impositam uidisse Plinius meminit, ex qua guttæ editæ annis omnibus, in grana durabantur. Pseudocinnamomū Galenus Cinnamomidem quoq; appellari scribit.

Pseudopathes, Stafisagria, apud Dioscoridem lib. 4, cap. 158.

P S

P S I

Ψιδράκιον, paulo durior pustula, subalbida & acuta, ex qua quod exprimitur humidum est.

Ψιθαρίζεν τὸ ἐψ τοῖς ὀστὶ τινὰ λεπτὸν ἥχον ἥχαιρ. παρὰ τὸ Φίειν ἐψ ταῖς θύγαις ἡγεμοναῖς καταχεισικῶς δὲ οὐ ἐπὶ τῷ δένθρῳ. Theocrit.interpres.

Piloticum, pilos decutiens passio.

Psilothron, Vitis alba, apud Dioscoridem lib.4.cap.194.

Ψιλότητην κεφαλῆν, caluus, Pollux,

Psichrolusia, frigida lauatio.

Psitacus. Vide Plin.lib.10.cap.41.

Psiittacia, Lege, Pistacia.

P S O

Psora, Lege, Palpebrarum uitia.

Psoriasis, est duricies scroti, cū adiecto pruritu: aliquando etiam exulceratione.

Psoriasis palpebrarum, id est, Psorophthalmia. De qua Paulus lib.3.cap.22.

Psoricon quomodo præparetur, uide apud Dioscor.lib.5.cap.107.

Ψωροφθαλμία, palpebrarū scabries, κυνομάδης τὸ βλέφαρον Λωρίασις, id est, pruriens palpebræ affectio scabrosa, prouenit ex falso, nitrosoq; humore. Item,

Psorophthalmia, pruriginosa palpebrarū

Psoriasis, quam scabiem, uel scabrum appellamus, ex falso, nitrosoq; humore ducens originem. Paulus lib.3.cap.22.

P S Y

Ψυχική, uirtus quæ sensum facit, motū præbet, & intellectum nutrit, atq; in cerebro sedem habet.

Psyche, Tripolium, apud Dio.lib.4.ca.136.

Psychium, passiuini genus, a colore appellatum nigro.

Ψυχολονσία, natatio in aqua frigida. De cuius utilitate uide apd'Aeginetā lib.1, ca.51.

Ψυχόν ὑδωρ, frigida aqua.

Psychouacos, Helxine, apud Dioscoridem lib.4.cap.42.

Psychotrophon, Betonica, apud Dioscoridem lib.4.cap.1.

Psycalia, siccum genus, sic dictum ab alio re. Sunt qui Psycalia interpretantur, quæ recentes non sunt quidem, non tñ siccatae.

Ψύκταξ, uas ad mensæ usum celebre.

Psychrophobi, Medici timidi ad propinanum frigidam in febribus continentibus.

Galen,9. Method.

P T

Psydracia, paruum supra summam cutem eminenter, & sunt Phlyctenæ, hoc est, bullis, quæ ab igne excitantur, similia.

Psydracion, Lege, Pustulas Græci vocant.

Ψυδάκιον, paulo durior pustula est, subalbida, acuta, ex qua ipsum quod exprimitur humidum est. Lege, Pustulas Græci voc.

Ψυλοβολούσα, id est, Ligustrum: sic dictū, quia folia de se iaciat. Sic Aristophanes uocat in Nubibus.

Psylleris, Psyllium, apud Dioscoridem libro.4.cap.73.

Psyllion quid sit, uide apud Dioscoridem libro.4.cap.73.

P T A

Ψαρμικὴ, sternutoria. Item,

Ptarmica, frutex est, surculos habens paruos, multos, et rotundos, ab rotuno nō dissimiles: & circa eos folia oleo longa, & in cacumine capitulum uti Anthemidis paruum, rotundum, quod suo acri odore sternumentum excitat, unde nomē accepit. Meminit eius Dioscor.lib.2.

Ptarmon, sternumentum.

P T E

Ψελέα. Lege, Vilmum.

Ψελεατικὸν οἴνον, apud Theocr. in Thalys, pro uino Archadico, uel Coico.

Ψιλωσίς η σιλα βλέφαρα fit, cum in oculo aliae subnascuntur palpebræ, defluentibus alijs naturalibus palpebris: fitq; dolor inde uelut pungentis. Ab auibus, & eari pennis illa uox facta est. Σιλα enim propriæ dicuntur in ea gente, quæ lanugines magis quæ pennæ statim exclusos pullos uestiunt: quibus deinde cum incremento auis pereuntibus legitime oriuntur penne. Consimilq; ratione annuam in auibus plumæ, pennarumq; omnium mutationē Ψιλωσίη aliqui ex Græcis nuncupauerūt.

Pterion, Dryopteris, apud Dioscoridem libro.4.cap.199.

Pterion, Trichomanes, apud Dioscoridem lib.4.cap.138.

Pterineon, Filix, apud Diosc. lib.4. ca. 196.

Pteris, Dryopteris, apud Dioscoridem lib.4.capite.199.

Pteris, Filix, uel Filicula, apud Dioscoridē lib.4.cap.196.

Pteris alia ab Filice mascula, foemina scilicet Pteris dicta, apud Dioscoridem libro quarto, capite.197.

P T

Pteris, Polypodium, apud Dioscoridem libro. 4. cap. 19s.

Pterna, calcaneum scelis; quasi patera, quoniam πατης ἔρευ, id est, proculat terram: ut probat Eustathius.

πτεριγώδεις uocantur, quibus operte scapulae, siue carinae, nudaeque sunt, & alarum more pronae. Galen. lib. 2. Temperam.

Pterygion, primo in oculis membrana nervosa, quae oriens ab angulo, uel a narium, uel a temporum parte ad coronam usque, interim pupillam operiens. Secundo, in digitis caro excrescens, partem illam contingens, quae & in ungue Pterygion appellatur. Tertio, cum recedit ab ungue caruncula, non sine magno dolore, ut uideri quoque possit; id quod Reduuia appellatur. Celsus Vnguem uocat lib. 7. cap. 19. Auctenna Vngulam. Genera eius diuersa, uide apud Paulum. Lege, Exulcerationes oculorum.

Pterygiorum, seu Vnguum oculi curationem, require apud Paulum lib. 6. cap. 18. πτεριγότομον, scalpellum ad incidenda Pterygia idoneum: cuius usus etiam est in purgandis neruis auditorijs.

Pteryx, Asplenium, apud Dioscoridem libro. 3. cap. 152.

πτερυγοφόρος, cognomentum Succini electi: sic dictum, quia stramenta, floccosque, & fimbrias ad se trahit. Aliubi χυσοφόρος ή χυσοελέκτρος.

P T I

Ptisana apud Columellam, nescio an pultis genus sit ex farina ordeacea: aut succus potius et tremor liquefactus ordei, quod Medicorum uulgus sic uocat.

P T O

πτωχικόν οὐλού, Medicorum obsonium.

πτώξ. Lege, Lepus terrestris.

Ptolomeus, sectae quondam Erasistrati, in preciisque habitus. Aurelianus.

P T Y

πτύσις, exulceratio pulmonis, cum tabe, & extenuatione totius corporis.

Ptyades, serpentes. Lege, Aspidum genera. πτυγία, Pigmentum.

ꝝ P V B

Pubem in homine diuersis nominibus uocant Graeci: scilicet, περιη. Posteritati quod compertius sit, non dederunt Latini nomen. A Julio Polluce Onomasti, secundo

P T

uolumine, pluribus ea in hominibus pars descripta potius quam nominata est. Eius uerba haec sunt: τὸ μὲν τοῖς ὑπὸ τὸν ὄμφα λόγῳ πᾶν ἔχει τῶν ὑπὲρ εἰδοῖς τριχώσεων ἡ ἴτερόν τε ηγέτης ὑπογάστρου καλεῖται: quae sic habent. Quod autem ab umbilico descenditibus usque ad pilosas genitalium partes, totum spacium iacet, ut itron, & hypogastrion, quasi subuentrale uocatur. Vocatur autem hic locus a Latinis pubes, an alter, Latinorum iudicio relinquemus.

Puberes, calidi sunt atque humidi, minus tam en quam pueri.

P V D

Pudoris disciplinam etiam inter defuncta corpora natura discreuit. Nam uirorum cada uera in fluctibus supina, mulierum uero prona fluitant. Autor Solinus capite. 5. & Aristot. in Problem.

Pudendagra, pudendorum morbus: atque sic Gallicum malum sunt qui uocent, quia ab eo loco potissimum trahit originem.

P V E

Pueri, ipsa constitutione calidi sunt, & humidii, uerno tempore assimilantur.

Puerperij miracula, uide apud Gellium libro. 10. cap. 2.

P V G

Pugio, herba, Xiphion, apud Dioscoridem libro. 4. cap. 23.

P V L

Pulchritudo, uirtus est corporis.

Pulchritudo, in symmetria membrorum, et bono colore esse dignoscitur.

Pulegium, herba vulgaris noticie, Glichon apud Dioscoridem libro. 3. cap. 34. Plinius lib. 20. cap. 14.

Pulegium sylvestre, Dictamnum, ut inquit Dioscorides lib. 3. cap. 35.

Pulex araneus, exigui corpusculi, acuminatus, assultim egrediens, & ob id Pulex uocatus.

Pulicaria, Psyllium apud Dioscoridem lib. 4. capite. 73.

Pulicosis, quem pulices infestant: sic & Pedicosis dictus, plenus pedicularum. Columella lib. 7. cap. 13.

Pulicaria, Coniza, apud Dioscoridem. Lege, Coniza.

Pulices, bestiolæ Rhaphanis innascentes.

Pullationem, pullorum prouentum, foeturamque, & educationem. Colum. lib. 8. ca. 5.

Pullescit, sobolescit, & pullulos, foetusque
prognit: interdum uitis luxuria se consu-
mit. Columella lib. 4. cap. 21.

Pullicies, pro pullis, & pro prouentu & fo-
tura pullorum. Columel. lib. 8. cap. 11.

Pullicum, a pullis deriuatur, & est foetura
pullorum.

Pullucio. Idem,

Pullula terra, coloris nigri, quem pullum
uocant. Pulligo Plinio est nigricia quædā
lanarum tarentinarū, prope peculiaris, de-
clinans in fuluū colorem. Colu. lib. 2. ca. 2.

Pullastra, gallinæ pullus: qui & Hippi uo-
cantur Atheneo, quasi equula; credo, quia
pulli proprie sunt equorum.

Pullus color qualis sit ostendit terræ ipsius
color: maior enim illius pars pulla est. Ita
que quoniā ea mortuis iniicitur, uoluerūt
ueteres, ut qui lugerēt, pullis pallijs terræ
similibus, essent amicti. Dorsum etiam le-
porinum proprie est pullum: quā ob rem
naturę ipsius doctus magisterio, terrā re-
cētem ab aratro metu pauidus querit ille,
ibiq; nōnumq; stratus, nullaq; re abditus,
uenatores, canesq; ipsos prætereuntes ac
sagaciter prope omnia perquirentes, colo-
ris tantum beneficio səpissime latet: &, ut
in quodā epigrāmate de lepore diximus,
Quem fuga nō rapit ore canū, nō occulit
umbra, Concolor immotū sub Ioue terra
tegit. Nulla arte aut impensa color hic pa-
ratur. Natura eīm sic prouenit, unde natu-
rus quoq; uocatus est, diuersus ab eo de
quo locuti simus. Iamq; nos Cosentini, a-
pud quos multa antiquitatis uestigia appa-
rent, siquidem & Preficæ, ut quondā mor-
tuos laudant, & Silicernium in usu est, ac
nemo sine suorū osculo sepelitur, utriusq;
sexus uestimentum funebre, Natuum di-
cimus: quamuis atrum sit illud & in mulie-
ribus matrimonio iunctis Cyaneum, quo
Græci, ut dictum est, olim in funere utebā-
tur. Idem quoq; Hispanus uocatus est, &
Bœticus, & Mutinensis. In ijs enim locis
id genus lanæ uidetur. Est autē pullus no-
men, ut reor, dīminutiuum a puro, uelut a
Rara uestimenti genere fit ralla, ab opera
opella, a terra etiam tellus: ut lana pulla sit
pura, nullo alio colore infecta, sed suo tan-
tum & ingenuo contenta. Colorias huius
modi uestes per se coloratas aliqui dixer-
unt. Posuit hanc uocem Augustus in suo

testamēto, ubi hēc uerba legebātur. Gau-
sapes, Lodices purpureas, et Colorias me-
as. Atq; identidē, ut sentio, dicti sunt pulli
equorum, aliarumq; pecudū, quasi pura,
nulla adhuc libidine, aut labore uiolati.
Sunt huic pullo simillimi color Impluuia-
tus, dictus uelut fumato stillicidio implu-
tus: et Suasus, qui Insuasus quoq; uocatus,
lutū refert. Est autē Suasus e stillicidio etiā
factus fumoso, in uestimento albo. Quare
haud dubitāter non aliis est q; Impluuia-
tus: quamuis aliqui tradiderint colorem
omnē qui fiat inficiēdo, suasum dici: quod
illi quodam modo sit persuasum, in alium
quemuis colorem ex albo transire. Aut.
Cosent. de Colorib.

Pulino arteriosus, ex lenibus et asperis arte-
rijs compositus, respirandi organum a na-
tura confectum.

Pulmonarię, pulmonis uitio laborātes, hoc
est, peripneumonice prout græce nomi-
nantur. Columel. lib. 7. cap. 10.

Pulmone quæ carent animalia, neq; item
collum habent.

Pulmones pisces. Plin. lib. 9. cap. 47.

Pulmo. De Pulmonibus, & eorum iuu-
mentis, uide Dioscor. lib. 2. Arist. de par-
tibus animalium libro tertio, capite. 6.

Puls, ut Aecio placet, omnis sorbitio uoca-
tur, quæ aut de leguminibus, aut cereal-
bus granis coquendo in succum resolutis
conficitur. Pulte, nō pane uixisse ueteres
Romanos, idq; longo tempore, testatur
Plinius lib. 8. cap. 8. translata deinde ad me-
dicinam res est, relictaq; ueterere appellatio-
ne, posteriores græcorū medici nō Crim-
non, sed πολπόν, & πολτάριον appellau-
runt, & pulticulam. Lege, Crimnon.

Puls tyriaca, pulmentarium ex baccis loti
arboris.

Pulsto, motio est, ab eo quod mouet orta,
per tractionem efficitur. 4. Meteo.

Pulsus, est eleuatio & suppressio corporis
in arteria, quæ naturali quodam fit insti-
ctu. Vel, Pulsus est motus iuxta submissio-
nem & eleuationē cordis, & arteriarū, &
cerebri, eiusq; membranarum. Vel:

Pulsus est naturalis motus, sine uoluntate
caloris qui in corde & uenis est.

Pulsus partes sunt: Submissio, & Eleuatio.

Pulsus plenus. Lege, Pulsuum different.

Pulsus Altus, qui in altitudinem assurgit.

Pulsus parvus. Lege, Pulsus differentia.
 Pulsus νυματωδιος, Ibidem.
 Pulsus μνονγιζων, Ibidem.
 Pulsus εμλεωων, Ibidem.
 Pulsus παλινδρομος, Ibidem.
 Pulsus σποληπιζων, Ibidem.
 Pulsus μνρμικιζων, Ibidem.
 Pulsus Creber uocatur, cum breue tempus quietis fuerit.
 Pulsus Citatus, fit ex arteria modico tempore dilatata.
 Pulsus formicans, qui in extremā incidit debilitate, frequentiam, & paruitatem, opinione quidem citatus, sed reuera non est.
 Pulsus Hecticus, eadem cum febre ipsa rationem obtinet: quippe nullā mutationem magnam subit, uerum semper sui manet similis, implicatur, & nunquam soluitur totius corporis habitu: id genus tū febribus, tum pulsibus ægrotante.
 Pulsus Aequalis uocatur, cum magnitudo pulsum ordine consequentū per extiterit: similiter etiam, si secundū uehementiam, crebritatem, & remissionem siue obscuritatem paritas euenerit.
 Pulsus inæqualis uocatur, qui æquali contrarius existit. Lege, dictionem, Pulsus equalis.
 Pulsus Latus, qui in latitudinē porrigitur.
 Pulsus Longus uocatur, qui in longitudinem tantum porrigitur.
 Pulsus Magnus uocatur, qui fit in arteria in longum, latum, & profundū insigniter dilatata.
 Pulsus Mollis, uocatur, in quo arteria tunica tenera est.
 Pulsus quies, pulsus interuallū, ictuū systole, omnia hæc idem sunt. Vide Galenū libro de pulsibus.
 Pulsus Rarus uocatur, cū longum quietis tempus fuerit.
 Pulsus siccus. Lege, Pulsuum diffent.
 Pulsus Vehemens uocatur, qui manū ualide ferit.
 Pulsus Vermicularis uocatur, cū ueluti per rupturus arteriā uermis, fluctuum modo excitati spiritus pressantur, nec arteria tota eodem tempore attollitur. Galenus lib. de pulsibus.
 Pulsuum differentiæ sunt: Magnus pulsus, qui fit profunditate, longitudine, & latitudine arteriæ multum extensæ, Parvus pulsus

est magno contrarius. Medius est ambo rum particeps. Plenus pulsus est, qui inter medius est, sub tactu cadens, quasi esse uidetur arteria quædā tunica corpulētior: præsertim tamē quum pars eius interior, tota humidior est, corpulētiorq; apprehēsu. Angustus pulsus est, in quo ipsius arterię complexio omnino gracilis est, et ebullitioni, siue bulle aquæ tumefactæ similis humor. Durus pulsus est (ut sic dicā) quā neruosa & dura esse uidetur, sentiturq; arteria. & tunc potens subest spiritus, tanq; percussa pars ictum retineat. Mollis pulsus duro cōtrarius est, debiliter feriens arteriam nō resistentem, cuius spiritus dissolutus & mitis est. Humidus est mollis quidem, quippe cū in eo substantia mansuetior placidiorq; humorē quēdam subtiliorē reddit. Siccus pulsus, in quo humor absumptus esse uidetur. Vehemens est, qui uiolentam facit percussionē. Debilis pulsus, qui imbecillam facit percussionē. Medicus est, qui proportionē seruat ad utrūq;. Densus, siue creber, qui longam nō habet aut elevationem, aut compressionem. Ordo pulsus, est dispositio, seu habitudo secundum magnitudinem, aut uehemētiā, aut numerum, aut aliam quandā differētiā. Inordinatio pulsus est, quum secundum istas percussionses aliquando est crebrior, aliquando remissior. Aequalitas pulsum est, quā pulsus omnes debitam symmetriā seruant. Inæqualitas pulsum, est mutabilitas secundum differentias quæ ipsi conueniunt. Aliter sic. Inæqualitas pulsum est, quum ipse percussionses modo uehementiores, modo imbecilliores sunt. Tremulus pulsus est, qui non æqualem habet percussionem. Obliquus est qui non a recto situ arteriæ absoluītur. Inæqualis autē pulsus, qui secundum aliquā partē altior erigitur, & cōcidit frequēter, uena inflata & eneuata. Intermittēs est, quādo distractionib. et cōtractionib. factis, eodē pulsus tempore arteriæ intermittitur. Alij sic: Intermittens pulsus est, qui non ad duas solum, sed ad tres pluresue percussionses deficit, distractionē uel unā, uel duas, uel plures etiā faciens. Deficiēs pulsus in quo nō ad duas solū, sed ad tres, uel plures percussionses, immobilis arteria permanet. Intercidēs est, quā post duas percussionses, secundū

proprium ordinem fit motus, ex quo quidem media intercidit percussio. Dorcadis sans, id est, caprisans pulsus est, quando arteria putatur salire, et ad alium motum statim fertur, priusquam apparentiam compressionis habeat. Recurrens pulsus est, qui quantum egreditur magnitudine, aut uehementia, tantum rursus regreditur in alijs. Formicās pulsus, qui parvus est, uacuus, & frequens, debilis, extremum periculum atq; interitum demonstare solet.

Pultationes, Græce ἀθερώματα, de quibus vide Paulum libro .6. capite .36.

Pultarij, uascula sunt a pulte dicta. Apud Cornelij Celsum frequēs est mentio uasculi pultarij. Columella libro .12. cap. 43. Pultarium, idem quod puls.

Pultē Græci τολτόν appellāt, τόλταρίον. Puluerationes. Pliniij uerba sunt. Transpadanis cineris usus adeo placet, ut anteponant fimo iumentorum. Sunt qui puluere quoq; uiuas ali iudicent, pubescentesq; puluerent, & uitium, arborumq; radicibus aspergant. Quod certū est Narbonnesi pruinciae, & uindemias certius sic eo coqui, quia plus puluis ibi q; sol confert. Columella libro .4. capite .28.

Puluinatus calix, tegumentū nucis iuglans exterius. Teut. Nussleufflot.

Puluini, per translationem appellātur partes illæ in areolis hortorum, et uinearum, cultura moliores, eminentioresq; & quædam quasi dorsa quibus perinde ac puluinis molliter semina disponuntur. Columel. libro .11. capite .3.

Puluis pinguis uocatur, in quo nec asperū quippiā, nec acre subest. Vtēbātur huiusmodi puluisculis olim ad sanitatē tuendā, tum præsertim ad frictiones, oleo ad litho. Galenus libro quinto de sanitate tuenda. Puluis puteolanus, qua ratione circa Vesuvium montem nascatur, vide apud Victruum libro .2. capite .6.

P V M

Pumiliones, in omni genere animaliū sunt, atq; etiā inter uolucres, ut docet Plinius. Dicimus Pumilos, et Pumiliones. Papinius in Syluis, Mirantur pumilos ferociores. Sunt autē Pumili, siue Pumiliones breuis staturæ animates: nam græca uoce, uulgo quoq; usitatissima dicuntur. Aulus Gellius asserit nanum lātinam esse dictionem,

Hinc illud. Et me genij nana per salictabis rheda rapit citata nauis. Col. lib. 8. ca. 2. Pumiles, & Pumiliones, in hominibus dicuntur νᾶνοι græce, Galli quocq; pumiles dicuntur.

Pumex quomodo cremetur, vide Dioscoridem libro quinto, capite .15.

P V N

Puniceus color, sicut Phœniceus, a Phœni cibus dictus: flagrat quoq; uelut uiola flama: atq; ita a multis olim Purpura uocata fuit uiolacea; hodie pene nomen seruat. Nam Paonicius, quasi Puniceus dicitur, et si aliqui uocē hanc uernaculā a Pauonis colore factam uolunt, Phœniceum uero alium ab hoc, Palma, quæ Phœnix græce est, a se nominauit. Color hic in equo, ut iā diximus, maxime laudatur, qui modo Spadiceus, Baius, modo Badius etiam, et Baius uarijs nominibus uocatus est. Termites enim palmarum cum fructu Spadices, & Baia Græci dicunt: unde equus ab equi senibus appellatur Baius. Lege quoque Color uarius. Auth. Thyles, de Coloribus. Lege, Pullus color.

Punicum malū, græce πύρα uocatur, et malo granatum, & pomū granatum ab officinis.

Vires eius & iuuamēta, deniq; totum grānatorum historiam lege apud Dioscoridē lib. 1. apud Plin. lib. 13. cap. 19. lib. 15. ca. 17.

Punicum malum. Vide, Paliurus.

P V P

Pupillæ cōstric̄tio uocatur, quādo angustior est q; debeat esse naturaliter. Auicēna & Paulus uocant phthisim, & tabem.

Pupillæ effusio, aut dilatatio, oculi uitium, ubi illud latius sit quā par erat naturaliter.

P V R

Purgamenta, hominis oletum.

πονέρωντα ὥστε, aures stillantes, uel purulentæ.

Purpura, conchæ genus alterum, caliculatim procurrente rostro, & caliculū late re introrsus tribulato, qua proferatur lingua. Plinius libro nono, capite .37. Græcis πορφύρα dictæ sunt, atq; hinc quoq; ipsas uestes purpuratas existimat Barba rus. Verba eius sunt. Nemo ignorat Ostre orum quoddā genus esse Purpuram: idq; fanies eius quæ testis detractis colligetur; ostrū, ut Victruius inquit, appellata est. Ostrea porro, inquit, Galenus, penul-

P V

timia correpta, & producta differunt. Producta genus est Aristotelis ad omnia testacea: ut per diphthōgonum scribatur ὄστεα, uidelicet. Correpta uero species est eius una, quibus respondere apud nos quidam uolunt concham per χ, & concam per κ, sed autores ipsi sunt, nec praeter eos aliis. Athenaeus ueteres & diphthōgon proferentes solitos affirmat, nec aliter locutus Cratinum, & Archilochū, Platonē correpta, sed placet Galeni ex Aristotele distinctio. Hæc Barbarus.

P V S

Pus, a græco trahitur. τὸν enim dicitur id crassissimum & albissimum cū sit, glutinosius est sanguine & sanie. Lege, Sanguis. Pusilosa ouis dicitur, quam infestat facer ignis: quā pusilā uocant pastores. Unde a pusila pusilosa deducitur. Col.li.7.ca.5. Pusilosa corpora, quæ igne sacro laborat: & pusilæ oues eodem modo. Pustulas græci uocant phlyctidas, multorum generum. Exanthemata, quæ Plinius eruptiones pituitæ, aliquando papulas. Psidracion, aliquanto durius est, ac subalbidum, & acutum. Mendoseq; apud Celsum Phyzza, pro psidracio scriptum est. Epinyctis, quæ tertium discriminem est. Pustulæ etiam sunt apud Celsum libro.5. id genus morbi, quod uulgo uariolas & rubeolas uocant, morbus in ætate puerili facile eueniens, raro in medio corpore, sape in eminentibus partibus. Pustulago, Tussilago, apd' Dio.li.3.ca.124.

P V T

Putrefactio, est proprij, naturalisq; caloris in unoquoq; humido existentis ab extra-ria qualitate corruptio. Arist. 4. Meteor. Puteus pestilens in Boetia. Solinus cap.12.

P Y C

Pyxon, dimensio ab ancone ad digitos, si ipsos contraxeris.

Pychnacos, Helxine apud Dioscor. lib.4. capite .42.

Pycnocomon, cuiusmodi sit, uide apd' Di- scor. libro.4. cap.186. Plin. libro.26. cap.8. τὸν νόφην, quod densa radice existit.

Pyctin, gallinaceum, siue pugnatorē uocat: quasi pugilem & in pugna athletica certā tem, πυγμή græce pugil nominatur. Unde & Pyctale certamē appellatū, quod inter pyctas sit. Dictione quidē græca est, sed

P Y

nostris quoq; usitatissima. Firmicus Matherius scribit, leporis sidus in horoscopo facere pyctas macherarios. Heliogabalus, auctore Lampridio, gladiatores ante coniuvium pugnantes sibi, & pyctas frequenter exhibuit. Columella lib.8.cap.2.

Pyctes, lac spissatum coagulo, quod uocant alio nomine, Lac iuncatum, a iunco, & carice.

P Y G

Pygargi, sylvestres quædam capræ. Pygas, Lege, Glutem.

P Y L

Pyleones, serta quæ Iunoni circundabātur, idque apud Spartiatas.

Pylorum, Celsus uocat imā uentriculi partem, paululum in dexteriem cōuersam partem, ubi in summū intestinum coarcta tur. quoniā portę modo per inferiores partes, quæ excreturis sumus emittit, græce. πυλωρός, uulgo, portonarius.

P Y N

Pynathes, lac igne densatum.

P Y O

πυλωρίο, suppuration, aut unguis puris collectio est, quæ cum inflamatione circa nigrum oculi partē, ad iridem ungui humano similis coit.

Pyos etiam sanguis concretus, qui latine Pus dicitur. Item,

Pyos, & Pyon, græcis primū lac uocatur: alij sic uocant sanguinem concretum, quæ nos latini uocamus Pus.

P Y R

Pyracantha, Scolymos, uel Cardutus apud Dioscoridem libro tertio, cap.15.

Pyralis, in Cyprī ærarijs fornacibus ex me dio igni maioris muscæ magnitudinis uolat pennatū quadrupes, appellatur Pyralis, a quibusdā Pyrausta: q̄diu est in igne uiuit, extra moritur. Plinius lib.11. cap.36.

Pyramon, ex tritico panis.

πυράθοι, stercora caprina. Sunt qui pro ouillis quoq; interpretantur. In Nicadri The riacis πυράθοι legitimus in eodem significa tu: nisi forte mendosus sit codex.

πυρένας, Græci nucleos pomorū: quales in cerasis, prunis, & uuis sunt appellant: κόκκος uero acinos.

Pyrethrum, Daico sylvestri similis herba, ut inquit Diosc. Habetur in Myropolijs, & describitur ab Dioscor. lib.3. capite .84.

P Y

Pyrgitis, idem quod Phyllitis apud Dioscoridem lib. tertio, cap. 120. sic dicta, a turribus, quia ab radicibus earum nascitur.

Pyriaterium, quale balneum fuerit, lege in dictione, Laconicum.

Pyrgitæ, passerculi.

πυρίκην. Lege, ὀξύακανθα.

Pyrinon, Pyrethrum, apud Dioscoridem libro tertio, capite .84.

Pyrini, panes triticei, lide & Sicanij ex qua drimestri triticò.

Pyriateria, Vaporaria lenticulata. Vtitur hijs in passione uoluuli Aecius li. 9. ca. 28.

Pyritis lapidis sequentia recenset genera Georgius Agricola Medicus.

Primum argenteo colore est, ex quo argentum excoquitur. Sed eius neq; Plin. neq; ueterū aliquis meminit; aperto iudicio, multa aut ignorasse ueteres, aut negligētius scule tradidisse. Alterum genus, quod in argentijs fodinis nō raro, frequētius uero in era rijs inuenitur, ex quo æs conflare solent, ex quo aurum cōficitur. Specie æri assimilis est, quam Dioscorides præ cæteris in usum medicinæ eligit. Vnde uero Pyrites dictus sit, si Plinio credimus, ideo forfasse: quoniam plurimus ignis illi, si concutatur. Quāuis & inde nomen habere possit, quod igneū persæpe colorem de se p̄bet. Tertium genus aureo prorsus colore. Quo & quartum nō raro conspersum esse solet. Quintum genus Pyritis, colore cinericio, ex quo & ipse aurum & argentum exagit. Elige eū qui æris specie est, quicq; percussus, facile ignem reddit.

Pyrites, Kyes.

Pyrites colore argenteo, Vuasser kyes, oder Vueisser kyes.

Pyrites colore aureo, eyn geel kyes.

Pyrites prorsus aurei coloris, eyn kyes, der gant; eyn farb hat uiue gold.

Pyrites colore galeræ similis, eyn glantziger kyes.

Pyrites cinericius, eyn grauuer kyes.

Pyrites, Pyrethrum, apud Dioscoridem libro tertio, capite .84.

πυρία, fotus e posca, uel alia re.

πυρικανθά, igne ambusta.

πυρικαντόν, ambustum igne.

πυριεφθορή πυριαθες, lac concretum atq; densatum igne. Athenæus primum lac sic uocari contendit.

P Y

Pyrocorax, luteo rostro, auis alpina. Plinius lib. 10. cap. 48. Aelianus.

Pyros, Chameleō apud Dioscoridem lib. quarto, capite .183.

Pyros achnon. Vide. Granum gnidium.

Pyroton, Pyrethrum, apud Dioscoridem lib. 3. cap. 84.

Pyrothron, Pyrethrum, apud Dioscoridem lib. tertio, capite .84.

Pyronem nugatorem aliquem fuisse, et qui multa incerta proposuerit in philosophia & medicinis, Galenus uidetur innuere libro de temperamentis secundo. Et nonne inquit, hæc sunt Pyronis hæsitatio, & nūgæ immensa?

P Y T

πυριάνθη. Lege, ὀξύακανθα.

Pythonion, id est, Hyoscyamus apud Dioscoridem libro quarto, capite .72.

πυθμενόθεν, uel παντελῶς, id est, omnino, uel ἐξαρχῆς, id est, ab initio, apud Hippocratem libro secundo, de ratione uictus.

Pythonis oculus, id est, Stichas apud Dioscoridem lib. 3. cap. 29.

Pyliliſſare ; Galenus interpretatur περὶ τῶν γιγενῶν, summis pedibus ingredi, manibus altera retrorsis, altera prorsus protensis; exercitationis genus.

πυριοκαμπαι, picearū erucæ, cæteris quidem erucis similes & cōgeneres, discriminab; arbore in qua nascuntur, nomine ipso ostendunt.

P Y V

Pyulca, instrumenta puris attractiua, cuius modi utitur Galenus lib. 2. ad Glauconē.

P Y X

πυξακάνθη, tum spina ipsa, tum succus licij.

Pyxionix, Aristolochiæ species tertia, de qua uide Dioscoridem libro .3. cap. 5.

Q V A

Q Vala, uasa sunt uiminea in superlectile rustica: Quasillum dīminutiuo uocabulo appellant uas lanificijs aptum, quod et Calathus dicitur, in quo pēsa mulier: & trama uoluūtur. Horatius. Tibi qualum Cythereæ puer ales. Prisci Thalassionem uocauerunt. Apuleius. Qualum panis rumigabam. Præcipit Cato, ut uillicus habeat in instrumento rusticō uiginti qualia satoria, uel alueos quadraginta, quib; frumenta que serimus, cōtinēt satores. Col. li. 7. ca. 3.